

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
One Year \$8.00
Six Months \$4.00
AT NEWS-STANDS 3c. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
2334 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7791

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

JEI MYLI LIETUVĄ

PIRK LAISVĖS

BONA

KAINA
PRICE 3 CENTAI
CENTS

CHICAGO, ILLINOIS PENTADIENIS, GROUDŽIO (DEC.) 2 D., 1921 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. VI No. 281

Berlyne Džiaugsmas; Prancu-
zai Rengiasi Kovon

BERLYNAS, gr. 2. — Berlyne ir visoj Vokietijoj pakilęs neapsakomas džiaugsmas, kuomet gauta žinių iš Londono, kad tenai tariamasi Vokietijai paskelbti dviem ar trimis metais jos skolų moratoriumą. Moratoriumas Vokietijai butinai reikalingas, jei norima ją sulaikyti nuo ekonominio žlugimo. Nes kuomet Vokietijos finansai visai nupultų, tuomet patiems sąjungininkams būtų taipat daug didelio vargo su finansų padėtimi.

Taip tvirtina įvairių šalių ekspertai. Ir todėl prisieina kokiū nors būdu gelbėti Vokietiją.

Dėlto Londono vyriausybė jau rimtai aptaria moratoriumą Vokietijos skoloms. Dėlto šandie markų kursas staiga pradėjo kilti augstyn.

Kuomet Vokietijoje džiaugiamasi, tuo pačiu laiku Prancijoje kyla didelis susikrimiti-

mas. Prancija didžiai priešiną visokių skolų mokėjimo sulaikymui. Ji nori iš Vokietijos karo kontribucijos, be ko negali užlaikyti kadrų skaitlingos savo armijos. Aną dieną ta pati Prancija padėjo Lenkijai paskolinti 500 milijonų frankų.

Pranešta, kad Prancija pakels griežtą kovą prieš moratoriumą. Bet kad moratoriumui, anot žinių, palankiauja ir pati Amerika, tad Prancija vargiai ką laimės pakelusi kovą.

Prancija, sako, pasiremsian ti Versailleso taikos sutartimi. Jei Vokietija neturi iš ko mokėti skolų, tad sąjungininkai turi paimti savo kontrolėn visus Vokietijos finansinius reikalus.

Nežinia, kas iš to išeis. Bet Vokietijai teka vilties aušrelė. Gal ji atneš kiek palengvinimų. Nes Prancijos militarizmo negalima pasotinti.

JAPONIJA STATO FORMALĮ REIKALAVIMĄ.

WASHINGTON, gr. 2. — Japonijos delegacijos pirmininkas admiralas Kato konferencijos pirmininkui Hughes padavė formalį Japonijos reikalavimą, idant jai būtų palikta 70 nuošimtinė dalis karo laivų.

Anglija su Amerika priešinosi. Sako, gana Japonijai 60 nuošimtinės dalies.

KOVOS PRIEŠ KOSEJIMA TEATRUOSE.

PARYZIUS, gr. 2. — Vietos aktoriai tariai pakelti kovą prieš tuos, kurie teatruose lošimo metu, ypač kuomet lošiami dramatiniai momentai, ima kaip ir lyčiomis kosėti ir sugadina lošimo įspūdį. Tai esąs blogas žmonių paprotys. Jį reikia naikinti, sako aktoriai.

SVAIGALAMS MILTELIAI KONFISKUOTI.

PHILADELPHIA, Pa., gr. 2. — Paštu iš Vokietijos čia prisiųsta daugybė dėžučių su kažkokiais milteliais, iš kurių galima pasidaryti svaigalų. Čia jie prisiųsti įvairioms Amerikos firmoms kaip "samplėliai."

Suv. Valstijų pašto agentai tečia visas dėžutes konfiskavo. Pasijusta chemikams išanalizuoti miltelius.

MIRĖ BAHAIŠTŲ VADAS.

LONDONAS, gr. 2. — Iš Sirijos pranešta, kad tenai mirė žinomas bahaištų lyderis Abdul Baha Abbas. Jis darbavosi už visų pasaulio religijų sugarmonizavimą.

PASIRODĖ "BIZNIO" LAIKRAŠTIS.

MASKVA, gr. 2. — Pirmu kartu, kaip bolševikai valdo Rusiją, čia pasirodė nedidis savaitinis "biznio" laikraštis vardu Komereijos ir Industrijos Biuletinas. Turi ir skelbimų.

NAUJAS PROHIBICIJOS VIRŠININKAS.

Chicagoje užėmė vietą naujas prohibicijos vykinimo viršininkas. Jis yra Charles A. Gregory. Jis užėmė Kjellander vietą, kurs rezignavo.

RIAUSĖS VIENNOJE.

VIENNA, gr. 2. — Vakara čia pakilo baisios riaušės, kuomet minios žmonių pradėjo rinktis prieš parlamento rūmus. Minios tuojuos pasirodė raudonos veliauos.

Kiek palaukus imta daužyti krautuvų langai ir viską plėšti. Minios įsilaužė į keletą viešbučių ir viską sunaikino.

PORTUGALIJOJE PAKYLA KOMUNISTAI.

Proponuojama ten interven-cija.

LONDONAS, gr. 2. — Kai kuriuose didesniuose Portugalijos miestuose plečiasi bolševizmas, praneša laikraštis Times. Tad pasitaiko daugelis bausminių prasižengimų, ypač Alemeito provincijoje.

Kuomet pastaraisiais laikais Lisbonoj buvo bombarduojamas Suv. Valstijų konsuliatas, tai buvo bolševikų veikimo pradžios ženklas. Po to bombos pametimo daugelis svetimų šalių diplomatų gavo grumojančius laiškus.

Kalbama, kad, turbūt, didžiulės valstybės įsimaitys į vidurinius Portugalijos reikalus ir nuslopins tenai bolševistinius gaivalus.

Anot laikraščio Times, su tuomi įsimaitymu sutinka Prancija, Italija ir Ispanija.

Kuomet neseniai keletas užsienių karo laivų įplaukė Taguš upėn, ties Lisbona, vieno portugalų karo laivėlio jūrininkai taip inkaite prieš išpanus, kad per truputį būtų torpedavę ispanų laivus.

Times sako, kad visoj Portugalijoje pakilęs baidus nerimavimas. Sunkus daiktas žmogi tenai rasti tinkamą žmogų užimti vietą ministerių kabinete.

IS ISTREMTOJO IMPERATORIAUS GYVENIMO.

Tik vienas policiantas jį saugoja.

FUNCHAL, Madeira sala, gr. 2. — Buvęs Austrijos imperatorius Karolis su savo žmona Zita ramiai gyvena čia ištremime. Vienatinis abiejų sargas Victoria villoj (rumuose) yra civiliais rubai apsitaisęs policiantas. Jis draugauja abiem jų pavaišėtojimuose, ypatingai, kad apginti juos nuo elgėtų ir nuo kitokių žmonių susibėgimų.

Naujas salos gubernatorius, majoras Acacio Correa Pinto ir kiti portugalai valdininkai buvusį imperatorių su žmona laiko pagarbos švečiais. Sekmadeniais jiedu eina klausytų Mišių ir turi dažnus pasikalbėjimus su savo privatinu kapelionu, kunigu Antonio Homem de Gourea.

Sakoma, kad Victoria villoje jiedu ant visuomet aspigvėnsių. Villos daržas susisiekia su Palace viešbutiu, kur turi buveinę anglų konsulis. Tečiaus imperatorių su žmona neužima tan viešbutin.

Patsai Karolis atrodo didžiai susirupinęs, labai mažai kalba. Bet jo žmona su visais daug kalba ir slepia vidurinę susikrimitą.

Čia buvo kalbama, kad Portugalijos valdžia prisiųsianti vieną karo laivą saugoti imperatorių nuo pabėgimo. Bet iki šiolei neatplaukė laivas.

ŽINIOS IS LIETUVOS.

LIETUVOS DIPLOMATAI.

Dabar Lietuvoje partijos ginčijasi ir vieni kitus kaltina ir mazgoja rankas, kaip Pilotas, buk jie nekalti, kad Lietuva įkliuvo į p. Hymanso kilpas. Sakoma yra, kad kas neveikia, tas neklysta.

Taip ir su mūsų politikieriais atsitiko. Nebuvo prityrusių politikoje vyrų, o mūsų studentai, neseniai dar baigę universitetus, laisvei mūsų tėvynę prašvitus, be praktikos puolėsi prie politikos, todėl ir klaidų pridarė. Ypatingai nereikėtų karščiūti p. Volde-

marui, kuris mušė telegramą gen. Kolčakui su linkėjimais, kad prižadėjo autonomiją Lietuvai jei eis prieš bolševikus. 1920 metais vasarą, kuomet Santarvės vyriausioji taryba rengėsi prie rišimo Pabaltijos valstybių klausimo, p. Alp. Tiškevičius, tuomet Lietuvos atstovas Londone, rašė į Angliją užsienių reikalų minist. kad Lietuvos klausimo nekeltų kartu su Latvijos ir Estijos, nes buk Lietuva su jais nieko bendra neturi nei rasiniai, nei tikybiniai, nei istoriniai.

Anglai iš to buvo labai nustebe. O kokios pasekmės? Latviai ir estai tapo de jure pripažinti, o Lietuvos klausimas rišamas su lenkais, kaip buvo p. A. Tiškevičiaus norėta. O toki p Tiškevičių atstovu išrinko Voldemaras. Taip lygiai ir kiti mūsų jauni diplomatai darė klaidas. Bet apvalai imant tas mažas daiktas sulyginus su tuomi, ką gero jie padarė mūsų tėvynei. Juk kad ne jie jau senai mūsų šalį būtų bevaldą lenkai. Todėl tų jų nuopelnų reikia jiems tas klaidas atleisti.

KALTINĖNAI. Valsčiaus Taryba savo posėdy nutarusi šventomis dienomis laikyti traktierius atdarus tik nuo 15 v. iki 18 val. Nusikaltusius šiam nutarimui bausti 500 auksinų. Nusigėrusius piliečius bausti 50 auksinų, o trakterininkus, nugarčiusius, bausti 100 auksinų. Lošiant į azartą iš pinigų bausti kiekvieną lošką 50 auks., o namų savininką, leidusį lošti į azartą, bausti 100 auks. Degindarius bausti 500 auks. Visi šios pabaudos pinigai eina valsčiaus švietimo reikalams. Šis nutarimas sekti ir daboti be milicijos pavesta dar visiems tarybos nariams. Apskrities valdyba savo posėdyj kalbama valsčiaus nutarimą patvirtino.

NORI DIDELIO LAIVYNO.

MADRIDAS, gr. 2. — Ispanijos parlamentas pravedė bilį, kuriuomi skiriama 13 milijonų pesetų naujų karo laivų statymui. Taigi, ispanai darbuojasi turėti didesnę karo laivyną.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

GELEŽINKELIŲ DARBO TARYBA SKELBIA NAUJAS Taisykles.

Geležinkelių darbo taryba paskelbė naujas taisykles visų geležinkelių šapų darbininkams, kurių skaitoma apie 400,000.

Naujomis taisyklėmis taryba susiaurina unijos teises, nes visose šapose įveda "open shop". Taigi neunistus darbi-

BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ CHICAGOJE.

ATRASTA 3 METŲ MERGAITE SUKAPOTA Į ŠMOTUS.

Namuose, 1126 No. Avers ave., gyveno Joseph Penses su savo moterimi Rachel. Jiedu turėjo dvi dukteri: Josephine, 11 metų, ir Mary 17 m.

Skersai gatvės gyvena poliemonas Edward Coughlin su moterimi. Jiedu turėjo 3 metų dukrelę Margaretą.

Šį trečiadienį mergaitę Margaretą nuėjo į Penses namus. Tai buvo po pietų. Josephine Penses, sakoma, skandėjusi galva, tai ji neįėjusi po pietų mokyklon ir namie su Margaretą žaidusi.

Apie 3:00 po pietų Mrs. Penses savo mergaitę Josephine pasiuntusi krautuvėn. Ji eidama susitiko su Mrs. Coughlin. Toji paklausė apie savo mergaitę Margaretą.

Josephine atsakė, kad Margaretą esanti jų namuose. Jinai tuojuos gryžianti iš krautuvės ir ją palydėsianti namo.

Josephine sugrįžusi iš krautuvės Margaretos jau nerado. Motina, Mrs. Penses, jai pasakė, kad Margaretą pasiuntusi namo.

Kiek palaukus į Penses namus atėjo pasiimti mergaitės Mrs. Coughlin. Bet jai pasakyta, kad Margaretą pirmo karto valandos išsiųsta namo.

Kadangi jau temo, tuojuos buvo pakeltas trauksmas apie žuvusią mergaitę. Išklausinėti kaimynai ir praeiviai. Patys Margaretos tėvas, poliemonas Coughlin, per naktį su kitais poliemonais apylinkes iškrėtė. Niekur nieko nesuras-ta.

Ant galo intarta kokiame nors darbe Mrs. Penses su šeimyna. Vakara pirm pietų po liečia apsiatė Pensesų namus. Prie visų durų belstasi. Nebuvo jokio atsakymo.

Tik per langą rūsijoje poliemonai matė inkaitusį pečių ir aplinkui prasidėjusias degti sąslavas.

Išlaužta durys į rūšį ir užgesintos pakilusios liepsnos. Matyt, norėta sudeginti namus. Rūsijoje atrasta dalys sukapotos į šmotus mergaitės Margaretos.

ninkus sulygina suunistais.

Taryba pereiškia, kad ji pripažįsta organizuotą darbą, bet podraug pažymi, kad ir neorganizuoti darbininkai turi naudotis darbe lygiomis teisėmis suunistais.

Šiuom kartu taryba užmo-kesnio nemažina, bet tas klausimas veikia bus tarybos svarstomas.

Naujomis taisyklomis taryba sakosi geležinkelių kompanijoms per metus sutaupti suvirš 50 milijonų dol.

Po šito policija įsilaužė vidum. Tenai atrado negyvą vos tik pasipiovusią (pasidariusią galą) Mrs. Penses, 44 metų amžiaus. Viduje daugiau nieko nebuvo. Jinai pasidarius galą gulėdama lovoj.

Policija po to puolėsi ieškoti jos vyro Jos. Penses. Jį atrado ir paėmė policijos nuovadon. Josephine Penses atrasta publiškoj mokykloj. Gi Mary Penses rasta dirbant Sears, Roebuck & Co. įstaigoje. Jos abidvi ir gi paimtos policijos nuovadon.

Kaimynai pasakoja, kad Jos. Penses ilgas laikas nedirbęs.

Josephine Penses, 11 metų, policijai pasakojo, jog trečiadienio vakare tėvas su motina kažką ilgai veikė rūsy. Bet ji nieko nežinanti, kas ten buvę. Vakara rytą, kaip paprastai, motina ją išlydėjusi mokyklon. Bet jinai labai indomavusi, kuomet motina jai davusi užkandžio, idant ji pietumis nepareitų namo.

NUŽUDYTAS AVALŲ Taisytojas.

Ties avalų taisymo krautuvė. 2605 So. State gat., nužudytas avalų taisytojas Ruben Dannelsberg.

JAMAICA NORI NEŽINOMO KAREIVIO.

KINGSTON, Jamaica, gr. 2. — Vietos piliečiai per miesto majorą reikalauja šalies gubernatoriaus susinešti su imperiale Londono valdžia, idant pastaroji rastų nežinomą Jamaicaos kareivį, žuvusį kovos laukuose prisiųstų Kingstonan. Nežinomą kareivį norima palaidoti publikos lėšomis.

O R A S

CHICAGO. — Šandie nepastovus oras; kiek šalčiau.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažiau 25,000 dolerių gruodž. 1 buvo tokia pagal Merchants Loan & Trust Company:

Anglijos štiml. svarui	3.75
Prancijos štiml. frank.	7.93
Italijos štiml. lirų	3.97
Vokietijos štiml. markų	.53
Lietuvos štiml. auksinų	.53
Lenkų štiml. markų	.03

Japonai Nenori Pasiduoti

BUS PAKELTAS SHANTUNGO KLAUSIMAS.

STOVI UŽ SAVO REIKALAVIMUS.

WASHINGTON, gr. 2. — Krizis ne krizis nusiginklavimo konferencijai, bet japonai delegatai nepasiduoda S. Valstijų projektui karo laivynų sumažinime. Jie stovi už 10-10-7 dalį. Kad tuometarpu Amerikos projekte pažymėta 5-5-3 dalis paliekantiems karo laivams.

Karo laivynų ekspertai turėjo keletą susirinkimų. Japonijos ekspertai įrodinėjo, kad Japonija negalinti apsieiti be didesnio skaitliaus laivų.

Tečiaus Amerikos ir Anglijos ekspertai tvirtino, kad Amerikos projektas negali būti atmainomas.

Kad taip, tai japonai delegatai su tokia pažvalga nesutinka. Šandie tarimasis tad pertrauktas.

Daugelis sprotauja, kad po ilgų derybų visgi pavyks palaužti Japonijos delegatus ir tie sutiks priimti projekto originalą. Nes kuomet tuom žvilgsniu Amerika eina išvien su Anglija, Japonijai nebus naudos ilgiau priešintis. Gi jei priešinsis, tuomet pasiliks vienų viena ir galės tuomet statydinti sau laivų tiek, kiek jai patinka.

Ekspertai turės dar visą eilę susirinkimų. Oficialėse sferose reiškama nuomonė, kad ateinančią savaitę japonai sutiks su 5-5-3 dalimi ir tuomet bus šaukiamas plenaris konferencijos susirinkimas.

AMERIKA SU ANGLIJA TARPININKAUS.

WASHINGTON, gr. 2. — Pranešta, kad Rytų klausimo komiteto susirinkime šiandien bus pakeltas žinomas pusiausio Shantungo klausimas.

Tas pusiausalis seniau buvo valdomas Vokietijos. Jis priguli Kinijai. Karo metu Japonija atėmė pusiausali nuo vokiečių. Tuomet ji sakė, kad veikia pusiausali grąžinsianti Kinijai. Tečiaus daug metų praėjo ir Japonija pusiausali laikosi.

Pasirodo, kad japonai nenori apleisti pusiausalo. Nes kuomet buvo šaukiama nusiginklavimo konferencija, tuomet japonai tarpe kitų sąlygų statė ir tą, kad konferencijoje nebūtų keliamas Shantungo klausimas.

Toji jos statoma sąlyga nebuvo priimta.

Šiandie čia konferencijoje Amerikos ir Anglijos delegatai susitarė pakelti Shantungo klausimą. Ir tą klausimą taip nukreipti, kad japonai butinai turėtų pusiausali apleisti.

Taigi Shantungo klausimas konferencijoje yra opesnis už patį karo laivynų klausimą. Japonijos delegatai konferencijos pradžioje buvo išrodė kodėl jiems reikalingos tos visos svetur kolonijos.

Bet jį išrodymus nežiurina. Matyt norima japonus Rytuose arba suvaržyti arba juos įpykinti.

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Šio katalikų laikraščio nedideliu
PRENUMERATOS KAINA:
CHICAGOJE IR UŽSIENYJE:
Metams \$8.00
Pusmetį 4.00
SUV. VALST.
Metams \$4.00
Pusmetį 2.00

Prenumerata mokasi išskaito. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisiųsti ir
seną adresą. Pinigai geriausia sių-
sti išperkant krasoje ar ekspresu "Mo-
ney Order" arba įdedant pinigų į
registruotą laišką.
"DRAUGAS" PUBL. CO.
2334 S. Oakley Ave., Chicago.
Tel. Roosevelt 7791

IR VĖL MALONU
PRANEŠTI.

"Draugas" kaskart vis dau-
giaus susilaukia rimtų bendra-
darbių iš tėvynės.

Tiesa, Draugo koresponden-
tų turime visuose Amerikos
kraštuose kur tik lietuvių gy-
venama. Dienraštis "Drau-
gas" tuo būdu tarnauja pla-
čiai Amerikos lietuvių visuo-
menei.

Žymus tame nuopelnas yra
musų uolių ir darbščių kores-
pondentų — čių. Juo labiau
visuomenė įvertina "Drau-
gas" korespondentų — čių, pasiſven-
timą, kad jie dažniausiai nuo
sunkaus darbo parėję ir nu-
vargę, pasigauna valandėlę
laiko ir dalinasi su savo idė-
jos žmonėmis naujienomis iš
savo kolonijos lietuvių gyvenimo.

Dėkoja jiems "Draugas", ir
visi jo skaitytojai.

Bet naujausių žinių iš tė-
vynės, apie paskutinius poli-
tinius bei tautinius nuotikius,
tegali informuoti ten vargštą
brolią.

Ir tuo žvilgsniu mes nesame
vieni sau palikti. Tuo būdu
"Draugas" gali pradžgiuoti
savo skaitytojus, pranešdamas
kad jame laimingai susiduria
tėvynės ir išeivijos lietuvių
gyvenimas. Jis plačiai visapu-
siai gilvildenamas, svarstomas.

Pastaruoju metu esame ga-
vę įdomių raštų nuo musų

KATALIKŲ VEIKĖJŲ IR CHICAGOS FEDERACIJOS
APSKRIČIO DARBUOTOJŲ

PRIEŠKONFERENCIJINIS SUSIRINKIMAS LAPKR. 25 D.
SV. JURGIO PARAP. MOKYKLOJE.

(Tęsinys.)
Antrasai — internacionalis-
to klausimo žvilgsnis reikalin-
gas platesnio nagrinėjimo, nes
prie Vilniaus srities preten-
duoja baltgudžiai ir lenkai.
Beto, ji vaidina centro rolę,
kuris riša Europos ir Rusijos
reikalus.

Atsižvelgę į šį Vilnijos vai-
dmenį ir savo teisių reikalau-
dami, privalome pagerbti tauti-
ninių mažumų teises teikdami
joms kultūrinės ir administra-
tyvės autonomijos, bet anaip-
tol nesusirisdami su Lenkija
by kokiais politiniais, ekono-
miniais ar militarais ryšiais,
kurie galėtų užgauti Lietuvos
suverenitetą.

Referentas apibūdinęs palie-
stąją temą kviečia susirinku-
sius reikšti savo nuomonės
tuo klausimu, ypač nurodant
konkrečius sumanymus—prie-
mones su kurių pagalba galė-
tume atvaduoti iš plėšikų —
lenkų rankų savo sostinę.

Pasipila įvairūs sumanymai.
Kalbama karštai ir įdomiai.
Visi dalyvauja diskusijoje. Iš
sukeltų Vilnijai atvaduoti
priemonių pažymėtinos:

1. Painformuoti Amerikos
Vyriausybę apie daromąs lietu-
viams Vilniuje skriaudas
nurodant lenkų militaristinius
tikslus, suįdominti Washing-
tono konferencijos atstovus ir
reikalauti kad Lenkijos armija
butų sumažinta. K. Enčerio
įnešimas ir kitų prielankiai

bendradarbio iš Lietuvos apie
šiandien gyvai svarstomą
Klaipėdos kraštą.

Ligi šiol ir tėvynės ir čio-
nykštė spauda mažai apie Klai-
pėdos likimą rūpinosi, bet šian
dien mes matome kitokį kryp-
nį. Ir Vilnius — musų sostinė
ir Klaipėda — musų prekybos
ir pramonės uostas duodas su-
sisiekti su didžiulėmis pasaui-
ni Valstybėmis, lygiai mums
svarbios politinės ir ekono-
minės laisvės tvirtovės.

parentas.

2. Kurimas savotiškos rūšies
organizacijų, kurios vestų des-
trukcijos — suirutės darbą
lenkininkų tarpe. Sumanymas
V. Stanciko, mediko J. Poš-
kos ir kitų aptartas ir papil-
dytas.

3. Legionų organizavimas.
Ign. Sakalo, P. Cibulskio ir
Bacevičiaus, kun. N. Pakalnio
ir kitų karštai gvildentas.

4. Amerikos spaudos panau-
dojimas. Mediko J. Poškos
adv. J. Brenzos ir kitų plačiai
svarstytas.

5. Tampri Sąjunga su kai-
myninėmis tautomis. Kun. A.
Briškos, kun. Ign. Albavičiaus,
J. Poškos plačiai pamatuota.

6. Kultūriniai — ekonominė
kova su pagalba tam tikrų or-
ganizacijų.

Laikas greit slinko. Pasiju-
sta kad vėlus laikas, o susi-
rinkusieji vos pirmą dienot-
varkės punktą baigė svarsty-
ti.

Siuloma tęsti sus-mą lapkr.
27 d. Visi noriai sutinka. Tą-
sa įvyks Dievo Apveizdos
par. svetainėje 3 val. po piet.
Taipat nutarta šį sus-mą baig-
ti 11 val. vak. Rezoliucijų ko-
misijon išrinkti: kun. I. Ce-
saitis, Dr. A. K. Rutkauskas
ir Ig. Sakalas.

Bandyta New Yorko konfe-
rencijon išrinkti atstovus, bet
laiko stokos dėlei — nieko ne-
nutarta.

(Bus daugiau)

Konferencija Washington-
e jau trukdoma. Japonai dele-
gatai nesutinka su Amerikos
projektu sumažinti karo lai-
pynus. Japonija nori pasilikti
daugiau karo laivų. Vargiai iš-
to kas bus, kuomet japonai de-
legatai prieisins. Kitaip jie
negali elgtis. Jiems pagrūmo-
ta; kad jie negryžtų nei Japo-
nijon, jei Amerikos projektą
priimtų.

LIETUVIAI -- DIDVYRIŲ TAUTA.

Lietuvio ypatybės.

Pažvelgus į kitas tautas ir
į musų šuoliu, progreso keliu
bėgimą, isitikiname, kad musų
tautos darbuotojai yra dvasio-
je milžinai — didvyriai. Ku-
riai darbuojasi, tie darban de-
da visą savos sielos nuosirdi-
mą. Musų rašytojai, diploma-
tai, kariai, žemdirbiai ar liau-
dies mokiniojai stebuklus pa-
rodo. Kitataučiai į tokias ap-
linkybes įstuntai, kokiose mu-
sų didvyriai nuosekliai dar-
buojasi, nei nebandytų dirbti.
Ištvermė, viltis, savoms jė-
goms pasitikėjimas, yra lietu-
vių ypatybė. Prie šitų dvasinių
dovanų reikia priskirti dar ku-
klumą, drovumą ir mandagu-
mą, na, ir puikybės dalis mu-
ms priklauso. Įstumk lietuvi
nors ir į sunkiausį darbą — jis
jį pagirtinai atliks, bet įgim-
tas drovumas sulauko musų
įsiveržimo ten kur nekviestas.

Kad mokėtume įkinkyti dar-
ban.

Jeigu mes mokėtume, tinka-
mu būdu savos tautos jėgas
darban įkinkyti, tikrai stebu-
klingai greitai laiku pasivytu-
me ir pralenktume kitas se-
nesnes ir kulturingesnes tau-
tas, nes mums nereikia visai
paujos kultūros, bet tikrai se-
novę pažinti ir iš ten, anot tau-
tinės giesmės, stiprybę semti.

Vergijon negryšime.

Mes visi laimingi kad gimė-
me šioje gadynėje, mes atjau-
čiame, matome ir (labai gaila
kad dar nevisi) gyveniman
vykiname visus tautos ir mu-
sų valstybės reikalus, apie ku-
riuos musų tėvai tikrai svajoti
tegalėjo. Pastaraisiais trejais
metais musų tauta pilnu lais-
vės gyvenimu gyvena ir vi-
siems valstybės tvarkymo rei-
kalams turi surasti sumanu-
mo, ištvermės ir turto gana,
kad, buvusius musų tautos pa-
vergėjus įtikinti, kad jau at-
gal vergijon lietuviai negrįž.

Garbingi darbai.

Musų tautinių garbingųjų
darbų yra aibės, o darbuotojų
visur permažai. Istorikai ste-

bėsis iš milžiniškų darbų ko-
kias atliko musų laikų darbu-
otojai. Greta visų kitų musų
tautai Dievo duotų malonių y-
pa musų moterų pagarbon iš-
aukštinimas — moterų su vy-
rais lygių teisių priėmimas.
Kurioje šalyje moterys nepa-
vergiamos, ten jos didvyrius
gimdo. Praeityje Lietuva buvo
garsi savais didvyriais — nu-
dai, galime tikėtis daug dau-
giau didvyrių sulaukti, nes
musų moterys pasiſventimo
darbuose rodo pavyzdžius. Kas
nežino Mikalinos Popikaitės
pasiſventimo sužeistųjų lietu-
vos karių reikalais besirupi-
nančios; arba Marijonos Bai-
kauskienės — paralyžuotųjų
elgėtų — ligonių globojimų;—
arba gimnazijos mokinii mer-
gelių, visokioms labdaringsoms
įstaigoms per dienų dienas gat-
vėse, aukų rinkimu. Ir Ame-
rikoje Labdaringos Sąjungos
garbės narių tarpe moterys
ima pirmenybę.

Taigi Lietuvai didvyrių nie-
kad nestoks turint tokias tau-
tos gimdytojas. Tikrai reikia
linkėti kad musų visos lietu-
vaitės neatsilikyt labdarin-
guose darbuose. Bukime nuo-
seklūs ir vykinkime pradėtu-
sius darbus iki užbaigimo.

Baigkime darbą.

Zinau kad ateina "Kultūros
Vajus" — Lietuvos Gynimo
Komiteto, Kareivių Prietelių
Draugijos atsisaukimai ir vi-
niekur nesirodantių našlaičių
ir ligonių Sv. Vincento Drau-
gijos globoje esančių reikalai;
visi reitingai. Bet šitą dabar
prieš Chicago lietuvius stovi
našlaičių ir senelių prieglau-
dos namų statymas ir rengi-
masis Labdarių seimam, lai ta-
sai seimas garbingai užbaigia
jau įpusėtąjį darbą. Taigi visi
savo gerbiant lietuviai, ruoš-
kimės Labdaringos Są-gos sei-
man!

Vargdienis.

Chicago lietuviai šelpdami
Tėvynę Lietuvą neturi pa-
miršti ir savo našlaičių ir pro-
jektuojamos jiems įstaigos.

LIETUVA IR KLAIPĖDOS KRAŠTAS.

Plotas ir gyventojai.

Klaipėdos kraštas, tai yra
pailgai trikampis žemės skly-
pas, kuris savo smailuoju ga-
lu prasideda nuo Smalininkų,
tęsiasi išilgai Nemuno vaga ir
Lietuvos vakarų siena, išeida-
mas drutgalio plotmėn Balti-
jos jūrą.

Šitas kraštas turi 2,120 kva-
dratinių kilometrų plotmės,
apgyventas 130,000 žmonių, iš
kurių 23,000 gyvena miestuose,
o likusieji vienkiesiuose.

Sulyg tautybės gyventojai
skiriasi šiaip: lietuvių (kurie
tokiais save vadina) 80%, vo-
kiečių (kurių didesnė pusė su-
vokietinti lietuviai) 13% ir
kitų tautų (daugiausia žydų)
7%.

Klaipėdos kraštas, su juo se-
novinio budo ir papročių žė-
maičiais — laukininkais, su
kulturingais ukiais, Nemuno
atkrantėmis, plačiu, dailiu Bal-
tijos jūrų pakraščiu, kuror-
tais, jaukiu Europėjiskų Klai-
pėdos miestu, su jo didele
prieplauka, Juodkrantės dešim-
ties ketvirtainių kilometrų
ploto parku ir maudynėmis,
sūdaro labai gražų vaizdą.

Ekonominiai ir Politiniai
Reikalai.

Šitą Klaipėdos kraštą Ver-
salisio Taikos Konferencija
yra atskyrusi nuo Vokietijos
ir pažadėjusi Lietuvos naudai,
nors iki šiol, delei žemiaus pa-
sakytų priežasčių, dar ji laiko
okupavę prancuzai su dviem
savo kareivių bataliomis.
Anksčiau, Klaipėdos kraš-
tui priklausant Vokietijai, jo
gyventojai ir politiniai — tau-
tiniai ir ekonominiai buvo
blogose sąlygose.

Vokiečiai savo kultūra sten-
gėsi viską kas lietuviška su
šaknimis išrauti. Mokyklos,
spauda, Liuteronų bažnyčia,
administratyvis valdžios apa-
ratas, visi drauge buvo taiko-
mi lietuviybės išnaikinimui.

Ekonominii žvilgsniu ir-gi
negeriaus buvo: visur pirme-
nybė teikiama vokiečiams, pra-
monė ir prekyba jų kontrolėj,
lietuviškas elementas visur
varžomas, jam pripažįstamos

teisės tik juodadarbio darbi-
ninko, na ir laukininko — u-
kininko. Klaipėdos uostas —
svarbiausias krašto ekonominės
gerovės šaltinis, laikomas tuš-
čias, nes jo pareigos perkelia-
mos Karaliaučiaus uostan, kad
nedavus lietuviškam gaivalui
ekonominiai pakilti. Nes vo-
kiečiai puikiai suprato, kad
žmonės pakilę ekonominiai,
reikalaus sau ir tautiniai po-
litinių teisių.

Klaipėdos kraštas gulėda-
mas palei Nemuno įtaką į ju-
ras, prie tos svarbiausios gy-
slos Lietuvos ekonominio gy-
venimo, yra visais ekono-
miniais žvilgsniais surištas su
Lietuva. Klaipėdai esant prie
Lietuvos, jai tektų per savo
rankas perleisti visą Lietuvos
importą ir eksportą. Tautiniai
politiniu žvilgsniu, gyventojai
turėtų visą ką tik jie gali no-
rėti.

Klaipėdos krašto gyventojai
šitą supranta ir tautiniais bei
ekonominiais motyvais vado-
vaudamies, linksta į viena pu-
sę — Lietuvos link.

Kodel Klaipėda dar nepaskir-
ta Lietuvai?

Paviršutiniai žiurint, tartum
kas neaišku. Juk ir Didžiosios
Lietuvos ir Klaipėdos krašto
gyventojai, spiriami ekono-
mių ir tautiniai politinių inte-
resų, nori dėtis į bendrą gy-
venimą, į vieną valsybę. Beto,
ir Versalio Taikos Konferen-
cija, kalbėdama apie Klai-
pėdą, yra pasakiusi, kad tas kra-
štas yra atskiriamas nuo Vo-
kietijos Lietuvos naudai...

Kodel nesijungė? Kame prie-
žastys?

Jeigu mes praskleisime ofi-
cialių kalbų skraistę, giliaus
įžvelgsime, ypač jeigu mums
pavyks žiūrėti užkulisinės
šiandieninės diplomatijos ma-
chinacijas, tai mes tas priežas-
tis greitai ir apčiuopiamai su-
rasime. O jas suradus, bus ne-
sunku nužiūrėti priemones, su
kurių pagalba, būtų galima tas
nenaudėles priežastis pašalinti
ir susijungti tautai į vieną bro-
lišką šeimyną visų naudai.
(Bus daugiau)

Parašė Dr. Jonas Totoraitis.

LIETUVOS ATGIJIMAS.

Tęsinys.

Šitie laimėjimai karštuolių, "Raudonų-
jų", partiją tik erzino; jiems atrodė, kad
Rusijos valdžia tokiais nusileidimais tik
trukdanti butinai reikalingą sukilimą ir
nepriklausomos Lenkijos atstatymą. Kar-
ščiausieji kėsinosi šaudyti aukštai pas-
tatytus valdžios žmones: vietininkas di-
dysis kunigaikštis Konstantinas buvo su-
žeistas, buvo bebando nušauti ir Vieli-
polskį, tik nepataikė. Vieliopolskis, norė-
damas iš šaknų išrauti šitokius smarka-
vumus, įsakė ypatingą kareivių ėmimą.
kad į kareiviją būtų suimti visi mieste-
lėnai, maži savininkai, dvarų oficialis-
tai, nuomotojai, tai yra, tie žmonės, iš
kurių tarpo daugiausiai darėsi "Raudonų-
jų" partija. Tuo įsakymu nebuvo
liečiami nei dvarininkai, nei liaudis. Var-
šavoje tų kareivių ėmimas arba, geriau
sakant, gaudymas buvo pradėtas sausį
1863. Jauni vyrai bėgo į girias ir tenai
rinkosi į burius. "Raudonųjų" Centro
komitetas, pasivadinęs "laikina tautos
valdžia", tų gaudomųjų verčiamas 22 sau-
sio 1863 paskelbė tautos sukilimą.
Į sukilimą stojo miestelėnai, žemesnio-
ji kunigija, dvarų oficialistai ir smulkio-
reivija į mažesnius burius, pasitraukė į

ji šlekta. Dvarininkai, ukininkai ir žydai
neprisidėjo ir laikėsi nuošaliai. Išsyk pa-
sisiulė į mušį 10,000 vyrų. Bet nebuvo
jiems tinkamų ginklų, o pinigų išsyk tu-
rėta tik į 400,000 lenkiškų auksinų. Su-
kilėliai neturėjo nei tvirtovių, nei prie-
rengto maisto, nei tinkamos vietos, kur
butų galėję tvarkytis ir pasilsėti. Tikė-
josi, kad tėvynės ginti suklis visa tauta.
Atsišaukime, kuris skelbė sukilimą, pa-
garinta buvo laisvė ir lygybė visiems
piliečiams, ukininkams pažadėta atiduoti
nuosavybėn žemė, kurią jie dirbo, o be-
žemiams duoti žemės, panaikinta bau-
džiava. Pagalios sukilėlių skaičius padi-
dėjo į 30,000. Jų buriai, blogai apsigin-
klavę ir menkai aprėdyti, neturėdami kur
tvarkytis, po visą Lenkiją rinkosi į gi-
rias; vadovavo jiems daugiausiai buv-
usieji aficieriai. Iš girių pulkinoji rusus,
sumušti ar išvaikyti vėl rinkėsi ir vėl
rengėsi pulti kitoje vietoje. Susirėmimų
su rusais, didesnių ar mažesnių mušių
įvairiose vietose per visą lenkmetį yra
buvę per 600. Rusų kareivijos, sukilėlių
burius gaudančios, buvo Lenkijoje, maiš-
tui prasidedant, į 90,000; buvo ji gerai
išmankštinta ir viskuo aprūpinta. Laiki-
noji lenkų valdžia buvo paskyrusi dik-
tatorių Lengevičių. Bet tas kovo mėne-
syje pas Grochoviskus netoli nuo Sando-
mieriaus sumuštas, paskirstęs savo ka-
reiviją į mažesnius burius, pasitraukė į

Galiciją, kur austrų valdžia jį suėmė ir
į kalėjimą pasodino.
Nors šis nepasisekimas prislėgė len-
kams dvasią, tačiau jiems žybtėlejo ir
riltis, kad į Lenkijos reikalą įsikišiančios
užsienio valstybės. Prie sukilimo dabar
prisidėjo ir "Baltųjų" partija, į kurią bu-
vo susibūrę daugiausiai dvarininkai, ir
tuo jie labai pakėlė sukilėlių dvasią. Tie-
sa, Prancuzija, iš kurios eicioriaus Napo-
leono III lenkai daug tikėjosi, Anglija ir
Austrija pareikalavo kai-kurių palengvi-
nimų Lenkijai; bet kai Rusija atsakė, kad
neduosianti kištis į savo vidujinius rei-
kalus, tuo gėrį jų norai ir pasiibaigė, nes
savo reikalavimų nemanė remti ginklais.
Toks įsikišimas netik nieko lenkams ne-
palengvino, bet dar ir pakenkė. Jerzinta,
Rusija sukilimui nuslopinti greit at-
siuntė į Lenkiją Teodorą Bergą, o į Lie-
tuvą Mykolą Muravjovą. Napoleonas III,
stengėsi sudaryti koaliaciją Lenkijos nan-
dai ir sušaukti kongresą, o lenkai, jo ža-
dinami, vis stumė tolyn tą ir taip jau
pragaištingą sukilimą. Napoleonas III
priklausė prie tos slapotos tarptautinės
organizacijos, kuri šelpia nenaudingus
maištus. Todel suprantama, kad jis len-
kams davė tiek paramos kiek reikėjo
maištui iškilti ir įsigalėti, bet ne tiek, kad
lenkai laimėtų. Sukilėliai tat pagelbos ne-
susilaukė. Karas nusitęsė iki pavasario
1864, tai yra, iki Bergas, susekęs laikino-

sios tautinės valdžios narius, juos ir jų
vyriausiąjį vedėją Traugutą suėmė (10
balandžio). Tai buvo liudnos pabaigos
pradžia.
Į tą sukilimą buvo įsipaūniojus netik
viena Kongresinė Lenkų karalija, bet dar
ir Podolija, ir Volynija, ir Lietuva su Že-
maičiais.
Lenkmetis Lietuvoje ir Muraviovas.
Lietuva tada žiūrėjo į Varšavą, ir taip
ji ir šoko kaip ten dudavo. Kai Lenkija
darė patrijotines manifestacijas ir proce-
sijas, tai Lietuva neatsilikio. Išversta buvo
lietuviškai lenkų patrijotinė giesmė:
"Bože, eos Polskę" — "Dieve, kurs musų
karalystę šventą", ir giedama buvo pro-
cesijose ir kai-kuriose bažnyčiose. Suki-
limas Lietuvoje prasidėjo, balandžio mė-
nesyje 1863 m. Liandžiai į jį įtraukti bu-
vo mėtomi ir platinami atsisaukimai ir
kurstomieji lapeliai, lietuvių kalba ra-
šyti. Prie sukilimo Lietuvoje prisidėjo
dalis dvarininkų, dalis kunigų, siuėvėjai,
kurpiai, dvarų bernai ir, apskritai kal-
bant, žmonės, kurie neturėjo ko nustoti;
ukininkai stengėsi nesikišti, bet ir jų
kai-kas, nors nedaug, stojo į sukilėlių ei-
lę, stojo ypač žemačiais. Tuo atžvilgiu
Lietuva pralėkė net Lenkiją: ten uki-
ninkai nesikišo į sukilimą, o lietuviai,
bent dalis, davėsi įsitraukti į to laiko su-
kurį. Nors sukilime dalyvavo įvairių luo-

mų žmonės, vienok sukilimo tikroji prie-
žastis buvo tik dvarininkai; jei ne jie,
sukilimo Lietuvoje nebūtų buvę. Sukilėlių
buriams, kurie, kaip ir Lenkijoje, rinkosi
po girias, vadovavo kas sugebėjo: šlektos,
buvusieji aficieriai, ir net keli kunigai.
Mušij arba susirėmimų su rusų kareivija
Lietuvoje yra buvę per 40. Sukilimui įsi-
galėjus, rusų kareivija galėjo laikytis tik
miestuose.
Kai sukilimo liepsna buvo jau apėmusi
visą Lietuvą ir sukilėlių valdžia viską
buvo beimanti į savo rankas, į patį karštį
gegužio mėnesį 1863 į Vilnių atvyko
naujai paskirtas maišti malšinti general-
— gubernatorius Mykolas Muravjovas,
žmogus labai smarkus. Paliko jis didžiau-
sią žymę Lietuvos gyvenime, nors jė mal-
šino ir valdė tik dvejus metus. Jam buvo
pavesta malšinti rusų vadinamasis Vasa-
ros vakarų kraštas: Vilniaus, Kauno, Gar-
dino, Minsko, Mogilevo ir Vitebsko gu-
bernijos. Visa šita šalis jam buvo gerai
žinoma. Nuo 1827 aštuonerius metus jis
buvo joje išsyk Vitebsko vice-gubernato-
rius, paskui Mogilevo ir Gardino gubernato-
rius. Per 1831 sukilimą jisai tarnavo
tos armijos štabe, kuri veikė šioje šalyje.

(Bus daugiau)

S E

SUV. VALSTIJŲ
DEPARTAMENTAS

Gyvenančių su-
darbininkų svetin-
giu, Darbo depart-
tosi viena iš svar-
šalies valdžios šak-
nas svetimšalis,
ta šion šalin atli-
mausia paimama
partamento globo-
departamentas vy-
sokius ateivybės
Jis kontroliuoja v-
bės stotis, kaip ta-
ko. Boston, San I-
kitor.

Šiandieninis Da-
rius yra James Jo-
Pittsburgh'o. Y-
kad ir sekretorius
ateivis. Jis yra
joje. Amerikon s-
keliauo eidamas
metus. Jis gimė
tais. Šiandien p-
skaitosi amerik-
matome, užima au-
komingą vietą šal-
je. Darbo sekreto-
ji paskyrė prezid-
dingas. Jis yra
kabineto nariu.

Pirmoji ir s-
Darbo sekretoria-
rupinties visos š-
ninkų gerbuviu, ge-
bininkams uždabi-
lnoju darbo žm-
Darbo sekretorius
teta asmeniškai ta-
tarp darbo ir kapi-
nesusipratimams
vietoje į tokius pa-
kus skirti speciali-
nierius.

Darbo sekretori-
rių pramonės cent-
gauna po kelioliką
prašymu pasiūsti
komisionierius ir s-
bi pusi. Tie prašy-
belnai, visuomet p-
komisionieriai į nu-
tas pasiunčiami.

Darbo departame-
ko renka ir skelb-
informacijas apie d-

KAIRYS IR RA

XI.

Socializmas ir Š

Neišmanymas ir D-
kystė — Laisva
Socialistų Auto

SOCIALISTAS.

socializmas jau but-
gas kaip Tamista
delko milijonai laisv-
žmonių bėga pas m-
už socialistų princip-

KATALIKAS. —
milijonai žmonių u-
jus ir nestoja už
principus. Paskutin-
zidento rinkimuose j-
ja skaitė turinti ap-
balsų, bet tai nereiš-
ra 900,000 socialist-
ly.

SOC. — Del ko

KAT. — Nes, kai
jūsų apsigarsinime
kyta: "Jei nesi soci-
tijos nariu, nesi so-
Pagal šitą jūsų m-

SĖJIKAS.

SUV. VALSTIJŲ DARBO DEPARTAMENTAS.

Gyvenančių SUV. Valstijose darbininkų svetimšalių atžvilgiu, Darbo departamentas skaičiuoja, kad šios šalies valdžios šakų. Kiekvienas svetimšalis, kuriam lemiamas šalin atkeliauti, pirmiausia paimamas Darbo departamento globon. Nes tas departamentas vykdyti šios valdžios šakų. Kiekvienas svetimšalis, kuriam lemiamas šalin atkeliauti, pirmiausia paimamas Darbo departamento globon. Nes tas departamentas vykdyti šios valdžios šakų.

Šiandieninis Darbo sekretorius yra James John Davis iš Pittsburgh'o. Ypatinga tas, kad ir sekretorius Davis yra ateivis. Jis yra gimęs Anglijoje. Amerikon su tėvais atkelia eidamas vienuoliktus metus. Jis gimęs 1873 metais. Šiandien pilna burna skaitosi amerikonas ir, kaip matome, užima angštą ir atsakomą vietą šalies valdžioje. Darbo sekretoriaus vieton jį paskyrė prezidentas Hardingas. Jis yra prezidento kabineto nariu.

Pirmoji ir svarbiausioji Darbo sekretoriaus pareiga rūpintis visos šalies darbininkų gerbuviu, geresniais darbininkams uždabiais ir abelinoju darbo žmonių labu. Darbo sekretorius turi autoritetą asmeniškai tarpininkauti tarp darbo ir kapitalo pakilus nesusipratimams arba savo vietoje į tokias pat tarpininkas skirti specialius komisio-

Darbo sekretorius iš įvairių pramonės centrų kasdien gauna po keliolika raportų su prašymu pasiųsti tarpininkus komisio-

Darbo departamentas be kit ko renka ir skelbia visokias informacijas apie darbininkus

ir jų reikalus, apie darbo sąlygas ir visokius pakilusius darbo dirvoje nesusipratimus. Tuomi darbu užsiima specialis departamentas skyrius vardu "United States Bureau of Labor Statistics," taigi lietuviškai reikš: SUV. Valstijų Darbo Statistinių Biuras. Tas biuras išleidžia specialią biuletiną. Jame padedamos įvairiausios statistikos žinios iš darbo lauko, kaip tai apie darbo valandų skaitlius, apie vyrų ir moterų uždabius didumus. Taip pat daug rašoma visokių labai naudingų nurodymų ir patarimų darbininkams.

Apart to tas pat biuras išleidžia mėnesinį laikraštį vardu "The Monthly Labor Review."

Visus to biuro leidžiamus raštus galima gauti veltui. Reikia tik parašyti laiškas tam biurui.

Pagaliau Darbo departamentas turi savo pilnoje kontroleje ir naturalizacijos biurą.

ŽINOMI KOMPANIJŲ TIKSLAI.

Galvijų skerdyklų kompanijos Chicagoje ir kituose miestuose paskelbė kovą organizuotiems darbininkams.

Pirmiausia kompanijos savo dirbtuvių įvairiuose skyriuose įsteigė kažkokias tarybas. Girdi, tose tarybose atstovaujami darbininkai ir kompanijų valdybos.

Tos tarybos nepripažįsta jokių organizuotų darbininkų ir sprendžia darbo sąlygų ir užmokescio klausime.

Kas šiandien tas tarybas sudaro, gali but visiems aišku. Tai visokios rūšies boseliai ir kiti organizuotų darbininkų priešai. Tos tarybos visuomet taip sprendžia, kaip kompanijų norima.

Kuomet skerdyklų kompanijos įsteigė tas tarybas, tuojais visose dirbtuvėse paskelbė "open shop." Pareiškė, kad kompanijos visus reikalus

turės tik su tarybomis, bet ne kuomet su jokiais organizuotų darbininkų atstovais.

Tai atlikusios pradėjo mąžinti darbininkams užmokesnį. Girdi, tas daroma nusprendžius pačioms taryboms.

Šiandien skerdyklėse užmokesnis žymiai sumažinta. Organizuoti darbininkai dar dirba. Bet ar ilgai taip bus?

Reikia spėti, kad jei kompanijos paskelbė kovą darbininkams, tai šitie varu turės tą kovą priimti.

Kompanijų tikslai labai aiškūs.

Jos į savo dirbtuves nori gražinti senuosius laikus. Tuos laikus, kuomet darbininkai nei vergai sunkius darbus ilgus valandas dienoje dirbdavo pusdikiai. Kompanijos išnaujo nori, kad darbininkams būtų mokama darbo valandoje 16 centų ar kiek daugiau, kaip tai buvo pirm dvidešimtis metų.

Bet jos turėtų žinoti, kad jų tie norai nekuomet neišsipildys, kad jau niekuomet negrįš praėjusieji darbininkų vergijos laikai.

Kompanijos kadir su nenoru turėtų pripažinti faktą, kad organizuotų darbininkų jos negali nugalėti, kad darbininkams šiandien reikalingas žmoniškesnis gyvenimas, kad gana jau to baises vargo ir išnaudojimo.

Organizuotų darbininkų viršaičių pareiga šiandien darbuotis visus skerdyklų įstaigų darbininkus patraukti organizacijon. Tuomet ir kova nebutų tiek pavojinga.

Darbininkas.

KOKIOS TAUTYBĖS ILLINOIS ANGLEKASIAI.

Illinois valstijos ateivybės komisija paduoda nemažai indomių žinių apie palengva įvykstančias tautybių atmainas tarpe darbininkų Illinois angli kasyklose. Tos atmainos žymios.

Pirmaisiais darbininkais Illinois angli kasyklose buvo amerikona, anglai, škotai, vokiečiai ir mažas skaitlius Kanados angli ir prancūzų.

1890 metais kasyklose iš visų darbininkų buvo vos 7 nuoš, kurie paėjo iš šalių, nevarto-

jančių angliškos kalbos.

1899 metais kasyklose jau daugybė dirbo žmonių, paėjusių iš Prancijos, Italijos, Rusijos, Austrijos-Ungarijos ir Belgijos.

Laiku tarpe 1902 ir 1907 m. atidaryta visa eilė naujų kasyklų. Nes tuo laiku nauji ateiviai darbininkai iš Europos pradėjo užimdinėti senų darbininkų vietas. Tais laikais į kasyklas pradėjo keliauti daugiausia italai, lietuviai ir rusai.

Šiandien Illinois valstijos angli kasyklų apskrityse yra sodybų ir miestelių, apgyventų kuone išimtinai vienu ateiviu iš rytinės ir pietinės Europos. Ko panašaus nėra kitose valstijose.

Ateivybės komisija tą faktą aiškina tuomi, kad, girdi labai blogas susisiekimas su tomis sodybomis ir miesteliais atskyrė (izoliavo) juos nuo pasaulio. Ir todėl tenai turėjo susidaryti atskirų tautybių valsčiai.

Ateivybės komisija 1918 metais kasyklų kompanijoms buvo pasiuntusi klausimų lapus. Norėta patirti darbininkų tautybę. Ne visos kompanijos tuos lapus išpildė. Bet dauguma visgi tai padarė.

Iš gautų lapų patirta, kad kasyklose didžiausią nuosimtį užima anglai darbininkai. Paskui seka: italai, austrai, ungariai, vokiečiai, lenkai, lietuviai, prancūzai ir kt.

Bet yra vietų, kur lietuvių skaitlius perviršija ne vien lenkus, bet pačius italus ir kitų tautų darbininkus.

Lietuviai į Illinois kasyklas pradėjo skaitlingai keliauti nuo 1900 m. Yra daugybė tokių sodybų, kuriose dauguma gyventojų lietuviai. Lietuvių milžiniškos kolonijos yra Springfielde, Auburn ir kitur.

Po karo, po didelių įvykių Europoje tų miestelių ir sodybų gyventojai atsimaitys. Nes daugelis ateivių grįžta Europon. Jų vietas užima kiti darbininkai.

Gruod.

MADISON, WIS. — Valstijos Industrijos Komisija praneša, kad darbai pradėjo eiti geriau, bedarbių kasdien mažėja.

PRAKEIKIMO DIENA.

Žmonių gyvenime yra tam tikrų garsių dienų, kurias žmonės mini. Bet mini ne visas garsiąsias dienas vienaip. Vienas mini su džiaugsmu, kitas gi su pasipiktinimu. Nes vienos dienos, vieni metai atnešė žmonėms laimės, kiti gi užtraukė nelaime, įstūmė žmones į vergiją.

Tokiais baisių nelaimių metais yra 1914 metai, nes kaip tik tais metais prasidėjo didysis karas, kuris suardė, galimai sakyti, visą pasaulį ir pradžudė milijonus žmonių. Bet mes pergyvenom ir kitų baisių dienų, kurios pagilino, padidino padarytasias žmonėms nelaimes karo metu. Aš manau, kad draugai supranta, kad čia kalbama apie 7 d., lapkričio 1917 metų.

Šią dieną didelė veidmainių grupė švenčia gan trūkšmingai. Butent, tą dieną trūkšmingai švenčia bolševikai, kamisarų saujalė. Nes toji diena, t. y. 7 lapkričio, bolševikai apgavimo keliu užgrobė valdžią į savo rankas, visoj Rusijoje. Nuo 7 lapkričio Rusijoje kamisarai pradėjo lebanuti ir smaguriauti, o Rusijos darbininkai pajuto "Egipto nevalių" ir štai jau ketvirtai metai kaip Egipto nevalioje kankinasi milijonai Rusijos darbininkų. Jau ketvirtai metai kaip dvidešimtojo amžiaus faraonai-kamisarai lieja nekaltą darbininkų kraują ir marina badu milijonus kudykių ir moterų. Jau ketvirtai metai, kaip iš Rusijos darbininkų faraonai atėmė spaudos ir susirinkimų laisvę, kurią jie buvo savo krauju išpirkę, iškovoję. 7 lapkričio 1917 metų Rusijoje įsigalėjo bolševikų kamisarų despotija, toji despotija tebesitėsia Rusijoje ir šiandieną.

Tik durtuvų pagalba. Bet jei kamisarai despotai pradžioje, žadant darbininkams aukso kalnus, turėjo nors kiek pasitikėjimo, tai šiandieną jie tegali laikytis tik durtuvų pagalba. Žmonės, nors ir bado mariniami tai vienam, tai kitam kampe Rusijos apsiginklavę šauda kamisarų

ir jų agentus. Rusijoje dabar nuolatos esti sukilimų. Tokie sukilimai visuomet yra pietų Rusijoje, Pavolgyje ir miestuose. Draugai atmena garsų šių metų darbininkų ir Kronštato kareivių sukilimą Petrograde. Deja, darbininkams iki šiol nepasisekė nuversti kamisarų despotiją. Nors patys kamisarai mato, kad visi jų neapkenčia, kad darbininkai nuolat juos viešai žudo, bet kamisarų sąžinė yra paskandinta žmonių kraujuose ir delto jie nieko nepaiso. Darbininkų susirinkimuose kamisarai negali pasirodyti, o jei kuomet ateina, tai butinai apsiginklavę bombomis. Bet nepaisant to, dažnai esti atsitikimų, kuomet bekalbant kamisarai iš susirinkusių tarpo pasigirsta šūviai.

Daug ko galima būtų čia pasakyti, minint tą prakeikimo dieną daug kruvinių vaizdų atpasakoti. Bet tam dalykui šiame straipsnyje per mažai vietos. Delto gana bus paminėjus dar tik vieną dalyką. Butent, paskutinę bolševikų notą Antantos valstybėms. Toje notoje bolševikai pažada Antantai apmokėti visas skolas, kurias yra padarę rusų caras. Šitą atsitikimą reikia minėti delto, kad bolševikai prieš įsigalint visur rėkė, šaukė, kad jie tų skolų nemokės, nes tas skolas daręs caras, o ne rusų tauta; tų skolų esą daug ir rusų tautai sunku būtų jas išmokėti. Dabar kamisarai užgiedoję kitą giesmelę. Dabar jie užmiršo tai, ką skelbė. Dabar jie atsigulę ant pilvo bažijasi ir sako: Viesk! atiduosim, ką dėdė caras buvo apėmęs, tik susimildami leiskite mums ramiai viešpatuoti ir rekludomai šaudyti nekaltus žmones!

ir jų agentus. Rusijoje dabar nuolatos esti sukilimų. Tokie sukilimai visuomet yra pietų Rusijoje, Pavolgyje ir miestuose. Draugai atmena garsų šių metų darbininkų ir Kronštato kareivių sukilimą Petrograde. Deja, darbininkams iki šiol nepasisekė nuversti kamisarų despotiją. Nors patys kamisarai mato, kad visi jų neapkenčia, kad darbininkai nuolat juos viešai žudo, bet kamisarų sąžinė yra paskandinta žmonių kraujuose ir delto jie nieko nepaiso. Darbininkų susirinkimuose kamisarai negali pasirodyti, o jei kuomet ateina, tai butinai apsiginklavę bombomis. Bet nepaisant to, dažnai esti atsitikimų, kuomet bekalbant kamisarai iš susirinkusių tarpo pasigirsta šūviai.

Daug ko galima būtų čia pasakyti, minint tą prakeikimo dieną daug kruvinių vaizdų atpasakoti. Bet tam dalykui šiame straipsnyje per mažai vietos. Delto gana bus paminėjus dar tik vieną dalyką. Butent, paskutinę bolševikų notą Antantos valstybėms. Toje notoje bolševikai pažada Antantai apmokėti visas skolas, kurias yra padarę rusų caras. Šitą atsitikimą reikia minėti delto, kad bolševikai prieš įsigalint visur rėkė, šaukė, kad jie tų skolų nemokės, nes tas skolas daręs caras, o ne rusų tauta; tų skolų esą daug ir rusų tautai sunku būtų jas išmokėti. Dabar kamisarai užgiedoję kitą giesmelę. Dabar jie užmiršo tai, ką skelbė. Dabar jie atsigulę ant pilvo bažijasi ir sako: Viesk! atiduosim, ką dėdė caras buvo apėmęs, tik susimildami leiskite mums ramiai viešpatuoti ir rekludomai šaudyti nekaltus žmones!

Apgavystė. Bet tai yra baises dalykas, baisi apgavystė! Vadinasi nepraejo dar nei 4 metų, kaip jie atsižada to, ką yra skelbę ir žadėję. Bet ir tas gal dar nebutų taip baisu, jei toms vos melagystėms padengti jie nebutų išžudę milijonus nekaltų žmonių. Veidmainišką dami šaukė, kad reikia kariauti su visu pasauliu, kad tik nereikėtų mokėti caro skolų, veidmainišką žudė milijonus darbininkų, sakydami, kad jie yra Antantos šalininkai, vadinasi nori apmokėti caro skolas. Ir po viso to patys sutinka mokėti caro skolas, kad tik galėtų pasilikti prie valdžios ir plėsti rusų tautą!

Melagystei pridengti. Taigi nauja melagystė paaiškėjo. Bet klausimas, kodel reikalingas buvo nekaltų žmonių žudymas tai melagystei pridengti? Atsakymo reikia ieškoti pažystame socialistų moksle, reikia atsakymo ieškoti visuose kruvinuose darbuose, kuriais yra pasižymėję socialistai.

Atmesdami tikėjimą, religiją, jie daro visa tai, kas tik jiems į galvą ateina, kas gali prikimšti jų kišenių kruvinam žmonių skatiku. Bėdievis neturi sąžinės graužimo, negirdi sąžinės balso, delto jis naudojasi nors ir juodžiausiomis priemonėmis, by tik galėtų savo tikslo pasiekti.

Keturi metai atgal bolševikams reikėjo užgrobti valdžią, reikėjo turėti darbininkų palankumo, delto reikėjo Antantos valstybės, sakė nemokėsia padarytų caro skolų. Dabar jie jau išžudė geriausius darbininkų atstovus, sukaustė visus geležiniais pančiais, delto ir darbininkų palankumas jiems nebereikalingas. To palankumo jie ieško šiandien pas Antantos kapitalistų ir delto kviečia juos pas save, sutinka mokėti caro skolas... Vadinasi Leninas ir Trockis tapo tokiais pat kapitalistų sąjungininkais, kaip ir buvusis caras. Ir tai tik keturiems metams praėjus; gal nereikės laukti kitų keturių metų, kuomet Leninas pasiskelbs caru, arba sutiks užleisti vietą caro giminėms, kaip kad dabar sutiko mokėti caro padarytas skolas.

Iš bolševikų visko galime susilaukti. Delto 7 lapkričio dienos prakeikimas didėja, darosi begaliniai baisiu....

A: Jievaitis.

L. "Darbininkas"

MILWAUKEE, WIS. — Šio miesto statymo inspektorius praneša, kad žiais metais daugiau pastatyta namų negu kitais metais.

KAIRYS IR RAULAS DISKUSUOJA SOCIALIZMĄ.

XI.

Socializmas ir Šeimyna.

Neišmanymas ir Draugų Paskystė — Laisva Gošlybė — Socialistų Autoritetai.

SOCIALISTAS. — Jeigu socializmas jau būtų toks blogas kaip Tamista sakai, tai delko milijonai laisvę-mylinčių žmonių bėga pas mus ir stoja už socialistų principus?

KATALIKAS. — Raulai, milijonai žmonių nebėga pas jus ir nestoja už socialistų principus. Paskutiniuose prezidento rinkimuose jūsų partija skaitė turinti apie 900,000 balsų, bet tai nereikš, kad yra 900,000 socialistų šioje šaly.

SOC. — Del ko ne?

KAT. — Nes, kaip viename jūsų apsigarsinime yra pasakyta: "Jei nesi socialistų partijos nariu, nesi socialistas." Pagal šitą jūsų nusistatymą

jūs galite didžiutes tik iš apie 100,000 pasekėjų.

SOC. — Tikras skaičius mūsų narių man čia neapeina. Aš klausiu Tamistos ir vėl: delko tat tukstančiai žmonių noriai nubėgo nepertoliausia, kuomet pajuto užverti ir vėl kitame garde netoli skerdinyčios, gi kuomet apsidairė surasti savo geradarį, vadą, jo nebuvo niekur matyt.

SOC. — Nustok savo vaikišką tyčiojimasi, Kairy. Mes socialistai turim protą ir tad žinom ką darom ir neiešim, kad kas mus apgaunų savo suviliojimais.

KAT. — Taip ir tie galvijai būtų pasakę, jeigu kas tuosyt būtų bandęs pasakyti jiems, kad jie yra vedami skerstuven. Man nėra taip labai sunku priirindinti Tamistai, kad šis vaizdelis labai puikiai nupiešia socializmą. Jeigu jis nėra visiškai į tai panašus, tai nors daug kuomi panašus, ir

vesiu jus link liuosybės ganyklų, linkon lygumų, kur auga dobilai ir labai gaudi žolė." Gardo vartus atidarė. Pats išsirinkęs save vadu jautis pradėjo bėgti link nuskirtos jam vietos ir tada kiti sekė jį iš užpakalio. Tat naujieji nubėgo nepertoliausia, kuomet pajuto užverti ir vėl kitame garde netoli skerdinyčios, gi kuomet apsidairė surasti savo geradarį, vadą, jo nebuvo niekur matyt.

SOC. — Nustok savo vaikišką tyčiojimasi, Kairy. Mes socialistai turim protą ir tad žinom ką darom ir neiešim, kad kas mus apgaunų savo suviliojimais.

KAT. — Taip ir tie galvijai būtų pasakę, jeigu kas tuosyt būtų bandęs pasakyti jiems, kad jie yra vedami skerstuven. Man nėra taip labai sunku priirindinti Tamistai, kad šis vaizdelis labai puikiai nupiešia socializmą. Jeigu jis nėra visiškai į tai panašus, tai nors daug kuomi panašus, ir

tat gi yra užtektinas Tamistos klausimui, kurį prašei išaiškinti.

SOC. — Ar Tamista nori tuomi pasakyti, kad socialistų partija yra beprotė ir nieko neišmananti ir paika, kaip tie nebyliai gyvuliai?

KAT. — Jūsų pačių vadai atvirai pasakė, kad jūsų draugų aštuoniasdešimtąs nuosimtis nežino ką tai reiškia socializmas. Paklausk dešimtis socialistų, kaip kad aš padariau, ką tai reiškia socializmas, ir au užtikrinu, kad Tamistai nežino ką jų neatsakys venodai — ir labai galima tikėtis, kad ne vienas neatsakys kaip reiki.

Jie tau atsakys, kad tai reiškia laimės laiką, apie kurį poetai ir pranašai giedodavo, kuriame tad bus mažai darbo, o daug linksmių, laisvės teisybės, liuosybės, laisvės ir tt. Paklausk jų to, ko aš Tamistos paklausiau ir jie negalės atsakyti taipat, kaip Tamista. Jų pažinimas socialistų principų paaiškės dar la-

biau, jeigu Tamista paklausi jų, koks yra socializmo nusistatymas link moterystės ir šeimynos.

SOC. — Kairy nesižemink savęs nurodant neteisingais argumentais, buk tai socializmas naikina moterystę ir šeimynišką gyvenimą. Nemanys, kad mes norim taip vadamos laisvos meilės. Tamista pats gerai žinai, kad mes socialistai mylime savo pačias ir vaikelius taip, kaip ir jūs, ir kad noriai savo galvas guldysime už juos. Aš galiu tikrai sakyti, kad visuose socialistų susirinkimuose, kuriuose teko buti, aš ten ne vieno žodžio negirdėjau, kad kas nors būtų kalbama apie laisvą meilę.

KAT. — Mat Tamista labai paviršiu žūri ir socializmo principus. Bet aš galiu Tamistai prirodyti faktais, kad socializmas stoja už laisvąją meilę. Tiesa, daug socialistų to nežino, bet faktai yra, kad socializmas kovoja už laisvą-

ją meilę — paleistuvystę.

SOC. — Tai ar Tamista, pašalietis, žinai daugiau negu mes tos organizacijos nariai?

KAT. — Tai paaiškės vėliau. Bet dabar aš noriu paklausti Tamistos vieno dalyko; jeigu Tamista manytumei tapti kataliku, tai ar Tamista užsiganedintumei mano arba kokio kito paprasto darbininko informacijomis, kurias gautumei apie tikėjimą?

SOC. — Aš nemanau. Aš imčiau gero K. Bažnyčios autoritarius knygą ir pasiskaityčiau ir ieškočiau patarimo pas žinovą — kunigą.

KAT. — Taigi mat aš elgiuosi panašiai kaslink socializmo. Aš esu pasiskaitęs gerai su jūsų garsiais rašytojais ir esu radęs, kad jie siūlo laisvąją meilę kaip socialistų sistemos pagrindinį principą.

SOC. — Meldžiu pasakyti kieno raštuose Tamista radai tokius niekiškus raštus.

KAT. — Labai gerai. Ta-

mista turbūt mažai esi skaitęs socializmo įkurėjų raštų. Marksas savo raštuose dažnai ir gana aiškiai pažymi, kad nereikia moterystės ryšio — reikiška, kas kaip nori tegyvena. Engelsas ir nemažai yra parašęs prieš moterystę. Bebelis taipat naikina moterystę savo raštuose. Visi šie trys yra socializmo įkurėjais.

SOC. — Pirmą sykį girdžiu, kad socializmo įkurėjai nepripažino moterystės. Aš esu socialistas ir įsitikinęs, kad moterystė yra būtina reikalinga, nes nustojant jos sykiu nustotum ir tų gėrybių, kurias šeimyniškas gyvenimas pelnija. Aš netikiu, kad galėjo buti toki tamsuoliai ir kad nematė taip aiškios klaidos.

KAT. — Tamista gali labai lengvai persitikrinti. Perskaityk jų raštus ir tada pamatysi, kad tai yra tiesa ką pasakiau.

(Bus daugiau)

BLAIVYBĖS DIRVA.

GIRTYBĖ PLESIKĖ.

Nevienas žinote rusišką ligą. Ji yra užfundyk. Tą ligą ligamųjų tauta serga. Ją išplatino žydai.

Apie 30 metų atgal man gyvenant Anglijoje, teko pastebėti kaip žydai ir angliai į tą ligą įtraukė. Žydai net įvedė įprotį, jei nori gauti darbą, užfundyk, gavai darbą, užfundyk; nori kokios malonės, užfundyk; perki ką, užfundyk; parduoti, užfundyk. Tas įprotis pradžioje buvo tik sloga. Vėliau tos slogos apsirėškė simptomais ir iš užfundyk pavirto į kyšius bei papirkimus.

Gerai atmenų dar Lietuvoje budavo nueisi į raštinę su mažu reikalų be kyšių nei nekalbėk. Paprašysi tai stragiai atsakydavo *ateik ryto*. Gerai, ateik vėl 10 ver. tai ne baika. Bet kuomet nusivedęs duodi per burną su stikleliu ar stiklu, tai tuoj kaip bematant ir gatavas tavo reikalas. *Patepti tai ir raštinę*, paprastai sakoma. O kiek ta girtybė tokiais budais išplėdė ne vieno žmogelio paskutinį skatiką!

Amerikoje toji liga irgi išsiplatino, o daugiausiai dirbtuvėse. Čion "neva" bosai gaudys ir geras alaus o kyšius įpramti imti. Duodi o kyšius tai tuoj gauni darbą. O prie to tai vis tas užfundyk privėdė.

Policijos viršininkų terge ir gi randasi tą ligą sergančių. To negalima aiškiai pasakyti. Bet tik duodas suprasti, kad kuomet buna kokia vieta, salionėlis valdžiai praneštas, tuoj specialiu pasiuntiniu prispėja, kad bus krata. Policistai nuėjo nieko neradę dar tik skundiką išbara.

Dabar Lietuvoje valdžios vietose o ypač prie paštų randasi nemažai plesikų užfundyk liga sergančių. P. Viraks rašė į "Darbininką", kad jis buvo gavęs prie valdžios darbą. Bet sakė šis tokia alga kurią siūlė, nebut galėjęs pragyventi. Kiti gali pragyventi. Pragyvena imdami kyšius. Gaila kad taip yra.

Nusiskundimai ant pašto viršininkų Lietuvoje tankūs. Žmogus pasiūnčią pūndelį, apmoka tenas lėšas. Nucina Lietuva, vis paštorius vėla reikalauja užmokėti. Tai vėl plesimas. Tas daroma kad turėjus už ką išsigerti, jei žmogus pats nenor užfundyti.

O kada mes paliausime tą ligą sirgę! Platinkime blaivybę; lai žmonės, o ypač valdininkai buna blaiviais tada nebus kyšių, pragyventi toji liga užfundyk, girtybė iš mus pini gus.

Tadas M. K.

BLAIVININKAI BUDĖKIME.

Sis ruduo pradeda jau labai šlapias būti. Salinių agentai ir bravarų savininkai nesnaudžia.

Štai šį rudenį jiems pasisekė teisėtą būdu perkeisti bilijū, kad alus vėl sugrįžtų. Labai jie tą mandagiai ir neva gero darydami padarė. Dėjo pastangas, kad nors ligojams būtų pavelinta alus

gerti. Kaip iki šiol degtinę ant preskripcijų aptiekose pardavėjo, tai dabar su alumi tas patys bus daroma. Bet tas skirtumas, kad degtinės tik pusė kvortos tegalima gauti i 10 dienų, o alaus kiek norisi. Na ir suprantama koks lėgionis gali būti, kad gali alaus gerti kiek nori.

Devynios valstijos jau priėmė tą bilijū. Reikia devynios valstijose jau legaliai alus gali buti pardavinėjamas. Štai kuriose valstijose jau geria alus: California, Connecticut, Massachusetts, Missouri, New Jersey, New York, Pennsylvania, Rhode Island ir Wisconsin. Pavelinta irgi Louisiana ir Maryland.

Keli bravarai jau prašė pavėlinimo išdirbinėti smarkų alų. Teko laikraščiuose matyti jogei leidimą jie labai greit gavo. Todel blaivininkai VIGILATE budėkite.

Užėjus prohibicijai visi nuleidot rankas, sakydami jogei jau nereiks daugiau žmones bekalbinti rašyti prie blaivybės. Bet matote džiaugsmas dar perankstyvas buvo.

Antra, pamatėme jogei užėjus prohibicijai girtybė nesumažėjo. Pirmais metais neva buvo sumažėjęs, bet vėliaus sugrįžto vėl į senas vėžias. Štai nepernai p. Hugh Barr Gray, Washingtono namo girtuokliams perdėtinis, savo raporte ką sako. 1920 rugsėjo mėnesio girtuoklių ligonių į tą namą tapo priimta iš viso 44 žmonės. O šmet tame mėnesio prabuvo 82 žmonės. Esą tik 1918 m. buvo biškį daugiau t. y. 84 žmonės. 1920 iš viso ligonių girtuoklių turėjęs 410 žmonių. O šmet iki spalio pabaigos jau turėjo 559 žmones. Dabar tie girtuokliai kigonai esą sunkiau gydyti. Todel matome, jei jau pačiam Washingtono, kur girtybė yra žemiausiam laipsnyje, o jau tokios statistikos, tai ką gi galima pasakyti apie tokius didmiesčius: New York, Chicago, Bostoną ir kitus.

Atbuskime blaivininkai-kės. Blaivas visada.

IŠ BLAIVININKŲ VEIKIMO.

8 Kuopa Cambridge, Mass.

Po Apskričio susivažiavimo rengiamasi prie didesnio veikimo. Bet ligos dar neturėjo progos pasirodyti.

Mėnesiniame susirinkime buvo kalbėta, svarstyta, greitų laikų statyti veiklą: "Vargšas Tadas".

Su samagonkos išdirbėjais nutarta kiekvieną gražumų perspėti, kad liantus užsiėmė tuomi neteisėtu užsiėmimu. Draugiškam perspėjimui negelbėjus, bus imta kitokie būdai. Teko girdėti jog kelis gerus bravarus jau valdžia sukonfiskavo. Savininkai užsimo-kėjo po \$50. pabaudos. Tas tiek to bet kokias ilgas nosis gavo nuo visų Cambridge'iaus lietuvių ir kitų.

11 Kuopa Montello Mass.

Rengiasi irgi prie labai didelio veikimo, Adventų laike

sakė pradės jų svajonės realizuotis, parodysią ką montelliečiai gali. Na, pamatysime. Montello, šiaurės mieste, tai turbūt daugiausia randasi samagonkos išdirbėjų. Laikas jau išgyti iš tos ligos.

25 Kuopa Worcester, Mass.

Ši kuopa per ilgą laiką buvo visoms kuopoms pavyzdžiu veikime. Dabar kažkas biškį buvo apsilėidus, bet jos apsilėidimas buvo gyvesnis už kitų veikimus. Ši kuopa yra skaitlingiausia ir nariai į centrą užsimokėjo. Jinai yra surengus kelias lioterijas blaivybės labui. Dabar žiemai atėjus Worcesteriečiai blaivininkai rengiasi prie didelio vajuas.

9 Kuopa Lawrence, Mass.

Šioji kuopa nesena, bet savo veikimą jau spėjo parodyti. Ar jau bandžius veikti nuleisiant toliaus rankas? Ne, ji rengiasi irgi prie didesnio judėjimo.

So Boston Blaiv. kuopa.

Nors niekad nebuvo per daug veikli, bet buvo gyva. Dabar buvo bepradėjus miegoti. Yra tikra viltis kad ji tuoj pabus; jau po biškį pradeda raizytis ir žiovauti. Geri atbudimo ženklai.

Atbūdas žada taip veikti, kad pralenkus visas Naujosios Anglijos kolonijas. Pamatysime!

Reikia dar neatbutinai sutverti blaivybės kuopas, Nashua, Lowell, Norwood, Haverhill ir Lynne. Kur tie apskričio agitatoriai, "get busy"!

O ką veikia kitų apskričių kuopos, prabilkite!

Blaivas.

Blaiv. Kuopa atgimė. — Stiprėja. — Prakalbos.

Atthol, Mass. — Seniaus čia gyvavo didelė ir stipri blaivininkų kuopa, bet šioje šalyje įvykus prohibicijai, kuopos veikimas buvo sumažėjęs. Mat, buvo manyta, kad su priverstinu uždarymu svaigalų blaivininkai tiesioginiame savo pasaulyje jau nebeturės ką veikti.

Tedaus buvo apsiriki. Pasirodė, kad užsispyrėlių įvestoji prohibicija girtuoklystės nepanaikino. Griebtasi tat vėl uždarbo girtuoklystę auklįnti tikruoju būdu — auklėjanti žmonės! Tuo tikslu išnaujo čia atgaivinta blaivininkų kuopa.

Naujai atgimusi kuopa ima rodyti savo veikimą. Neseniai buvo surengtos prakalbos blaivybės platinimo reikalu, kur kalbėtojų būdu buvo visiems gerai žinomas blaivybės darbotojas, kun. Jonas Jakaitis, iš Worcester, Mass. Po prakalbų kuopa padidėjo naujais nariais.

Čia blaivininkų veikimas prasiprėdė ir pasiekė savo turėdus garbės prieš prohibicijos laikus.

Antanas Losius.

KAUNO SODOMOS (ISPUL-TŲ PRIDURTI IR GOMOROS) PASTABA.

Perskaitęs Kauno laikraščio TAUTA nr. 41, 1920 m. straipsnį po antgalviu: "KAUNO SODOMA," negalin praleisti

nieko nepastebėjęs. Dabar viešai turiu pripažinti, kad šita tai buvo mano svarbiausia priežastis tarp visų kitų priežasčių, delko tiktai vieną mėnesį atsilankęs brangių tėvų-nėję Lietuvoje suskubau sugrįžti Amerikon, ir sugrįžęs

galvoju, kokių būdu būtų galima mūsų Tėvynės vadus įtikrinti, kad sulig tol negali būti Lietuvos nepriklausomybės tikros vilties be mažiausios abejonės, iki nebus pašalinę svaigalų įtekms baisiausias, šlykščiausias, ir nuągštinausias pavojus. O apie prašalinimą svaigalų Lietuvoje negali būti nei kalbos, iki didžiūmą mūsų inteligentijos panorės bent ypatingu būdu pastudijuoti šitą, kaip kuriems opiausia mokslo šaką. Važiūnodamas į Lietuvą tarp Karaliaučiaus ir Eitkunų traukinyje susitikau lietuvių valdžios atstovus grįžtančius iš Berlieno, ir kuomet mūsų tarpe prasidėjo kalba apie pilną blaivybę, umai iš tų trijų atstovų atsirado vienas priešas pilnajai blaivybei, kitas pritarė jai, o trečias tylėjo. Tai umai pamačiau, kad dar mažai vilties randasi Lietuvoje tikrai blaivybei. Delko mažai vilties! Tai delto, kad mažai yra inteligentų pasiūventusių ypatingu būdu tai mokslo šakai. Matyt, kad visai nėra tokių kaip Amerikos Katalikų Pilnujų Blaivininkų. Jų organizacija, jau gyvuoja per 40 metų. Turį savo organą, kuriame talpina vien tik žinias iš viso pasaulio apie blaivybę, apie alkoholio žmogų blėdingumą; kuri surenka viso pasaulio specialistų daugelio metų bandymus ir patyrimus, ypač gabiausių medicinos ekspertų. Pavyzdžiui, tokių gydytojų, kuriuos išrenka apdraudus kompanijos, kad ištyrty darydami nuolatinis bandymus ant apdraustųjų asmenų, kad tom kompanijom sutauptų kuodaugiau išlaidų, ir kad gautų kuodaugiau apdraudžiamųjų asmenų, o jei jie atlikę bandymus ir tyrinėjimus per trisdešimt ir daugiau metų, išsina su šitokiais perserģejimais, kad su išgerimū, kiekvieno degtinės stiklelio ar alaus stiklo ar kito svaiginančio gėralo žmogus patrupina sau gyvenimą, ant penkių minučių, tai, kad šitokių būdu mūsų Tėvynės inteligentija pasiūvestų ir išbandytų, be mažiausios abejonės visus įtikrintų tada tuos nuodus į šalį, ir uždaiginti diegus pilnosios blaivybės, be kurios girtybės vergija visuomet ten viešpataus. O tai vergijos viešpataujant ir kitos visos spēkos aikvojasi sykiu. Tą trumpą laiką atsilankydamas buvau liudininku net pačių jau naujų kareivių girtų. Kad caras pačioje pradžioje baisin-giausiojo karo, nebutų uždraudęs svaigalų, tai Vokiečiai būtų apsidirbę su Rusija trumpu laiku. Sulietuvinau paliudinimus semtus iš tikrų šaltinių, kad Rusijos net pačių oficerių girtybė padėjo japonams nugalėti rusus. Vienas pirklys, kuris savo akimis regėjo Manchurijoje rusų veik visus oficerius taip girtus, jog jie tarp savęs buvo pradėję šaudytis. Žinoma iš senovės istorijos, kad tik blaivios tautos pateko kuodaugiau ir buvo tvirtiausios, o girtybei atsidavusios tautos vienos visai pra-

Important Changes in the November Chicago Telephone Directory

Telefono Vartotojams:

Pirma ir didžiausia užduotis Bell Systemos tai studijuoti visus pagerinimus metodose ir aparatuose kad telefono patarnavimas būtų geresnis.

Sulyg šio pliano Illinois Bell Telefono Kompanija ruošiasi įvesti mašininį senį (machine switching) įrengimą Chicagoj.

Kuomet šį permainą yra daroma kompanija nuosirdžiai meldžia žmonių; ko-operacijos prie pasekmingo įvedimo šio pagerinimo.

Machine swithing telefonas bus panašus į dabartinį, tiktai kad kiekvienas telefonas turės ciferblatą. Su pagalba šio ciferblato prenumeratorių machine switching distriktuose galės pašaukti bent koki prenumeratorių gyvenanti Chicagoj.

Norint gauti numerį reikės paimti pirmas tris raidės centralinio offis'o ir keturius numerius telefono, tokiu būdu bus reikalinga pamainyti stylių prenumeratorių vardų o kaip nekuriu tai ir telefono numerį.

Ne vien delto kad šis naujas machine switching vārdai ir pavardės bus pamainytos telefono knigoj bet sulyg naujojo stiliaus bus galima daug greičiau telefono numerius surasti.

Dar prieš įvedimą machine switching sistemos prenumeratorių galės priprasti prie naujų numerių, nes Lapkričio mėnesio telefono knigoj kuri yra dabar išdalinama sistemoms prenumeratoriams numeriai yra surašyti sulyg naujosios sistemoms.

1. Pirmosios tris raidės visų miesto centralinių offiso yra juodomis raidėmis išspausdintos ir perskirtos mažu brūkšnelių nuo pilnojo žodžio raidžių.

2. Numeriai turintieji mažiau kaip keturius numerius žemiau (1,000) yra pamainyti dodėdant nolius (00) pavyzdin — "Edgewater 48" yra pamainyta į "EDG wtr 0048".

3. Visi vārdai ir pavardės korporacijų ir firmų yra atspausdintos didžiomis juodomis raidėmis.

Cionais žemiaus duodama pavyzdžiai kaip naujojo telefono knigoj galima surasti telefono numerius:

SMITH see also Smyth Smyth
A B gar 2500 N Halsted... DIV rgy-0002
A C ofc 111 W Wash... MAI n-7000
r 506 Oakdale Av... LAK w-0300
servants' teleph 4500 Bway. EDG wtr-0048
A C & Co grāprov 111 W Wash FRA nln-7700
brokr 332 S LaS... MAI n-7000
brnch 140 W VanB... FRA nln-2286
brnch 111 N LaS... MAI n-7015
g & p settling dept
2200 N Clark... DIV rgy-0017
whse 4800 N Clark... EDG wtr-0048

Kaip Ta Permaina Palies Jus.

Parašymas pirmųjų raidžių centralinio offiso nedarys nei jokio skirtumo. Prenumeratorių turi ištarti centralinio offiso, varda taip pat kaip ir iki šoliai kuomet reikalauja nuo operatorkos numerio. Kningoj yra parašyta — "EDG wtr" bet turi išsitiarti "Edgewater".

Permainos telefono vartojime dabar bus tiktai kad kur noliai (zeros) yra dadėti prie numeriu juos butinai reikia dadėti reikalaujant numerio nuo operatorkos nes jie yra dalimi numerio.

Cionais paduota pavyzdžiai permainų numeriu ir kaip jie turi būti duodami operatorkomis kuomet telefonuoj.

LAK wtr 0300 say "Lake View Oh Three-Hundred"
EDG wtr 0048 " " "Edgewater Oh Four-Eight"
MAI n 7000 " " "Main Seven Thousand"
FRA nln 7700 " " "Franklin Seven Seven-Hundred"
MAI n 7015 " " "Main Seven Oh-One Five"
FRA nln 2286 " " "Franklin Two Two-Eight Six"

Trečia permaina yra ta kad vārdai ir pavardės firmų, korporacijų yra išdrukuotos didelėmis raidėmis. Pavardės nebus atkartojamos tiktai vārdai ir daug lengviau bus surasti.

Kuomet pasitaiko abi pavardės tokios pačios tuomet pridėdama vardas ir inicijalai kaip Smith, John E. vārdai bus sudėti sulyg gatvės numerio alfabetiškai. Bet pasitaikys kad pavardės ir gatvės bus tos pačios tuomet jau eis sulyg gatvės numerio.

Pirmas centralinis offisas kuris bus pamainytas į switching machine sistema tai bus "Central", permainos įvyks kuomet kitą metą, "State" bus mainytas į keletą mėnesių po to.

Prenumeratorių kurie gaus switching machine sistema gaus pilnas instrukcijas ypatingai iš mūsų offiso prieš įdėjimą taip kad kuomet įsidės naujas sistemas jau jie žinos kaip ji vartoti.



ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

nyko, kitos tapo vergėmis ki-vybė, tai tikrai prašalina žiu-lėtartas žodis lygus palei-ty. Apsaugok Dieve mus nuo os pavojus. tai vilyčiai, protingam užtepa-girtybės! Tiktai Pilnoji Blaiv- K. P. S. žodžio.

DR. A. K.
GYDYTOJAS
4442 SOU
Telefonas
Valandos:
pietų ir 7-8
nialis tiktai

D. M.
Lietuv
PEOPLES
1616 W. 47th
VALANDOS:
Nedėliomis
Rca. 2914 V
Nuo ryto iki
Te

Dr. C.
LIETUV
4712 SO. A
ARTI
Valandos: n
Seredomis n

DR.
N.
Gydan Be V
10737 S.
Nuo 8 iki
2418 W. 45
(Prie
Nuo 2 iki

Telefonas B
DR. C.
3331
Valandos: 1
Nuo 2 iki

DR. S.
GYDYTOJAS
Ofisas 15
3252 Sou
Ant viskas
Valandos: n
4 po p
Nedėliomis
Telefon

DR. CH
Perkelti sav
4729 SO.
783
SPE
Džiovų, M

Val: rytė i
po pietų;
Nedėliomis:
T

DR. M.
GYDAU B
O
3347
9 iki 11 p
Telefon
783
Nuo

Dr. M.
3107 So
CHIC
Telefon
Valandos:
5 po pietų
nial nuo 5

DR. A.
1900 S
Te
Valandos:
Gyvenimas:
Tel.

DR. P.
Lietuv
1821 So
Valandos:
5 po pietų
nial nuo 5

DR. P.
LIETUV
10801 Sou
RO
VALANDOS:
TEL: PU

DR. A. K. RUTKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 South Western Ave.
Telefonas Lafayette 4146
Valandos: 9-11 rytai, 1-2 po pietų ir 7-8 vakarais. Nedėliomis tik po pietų 2 iki 5 v.

Dr. M. T. STRIKOLIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
PEOPLES TEATRO NAME
1616 W. 47th St. Tel. Boul. 160
VALANDOS: nuo 6 iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 rytu. Reta. 2914 West 43rd Street. Nuo ryto iki pietų.
Telefonas McKinley 263

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS
4712 SO. ASHLAND AVENUE
ARTI 47-tos Gatvės.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Seredomis nuo 4 iki 9 vakare.

DR. P. SIMAITIS

NAPRAPATH
Gydan Be Vaistų ir Be Operacijų
10737 S. Michigan ave.
Nuo 8 iki 12 val. rytu.
2418 W. 45 Str. Chicago
(Prie Western Avenue)
Nuo 2 iki 7 vakare.

DR. C. KASPUTIS

DENTISTAS
3331 So. Halsted St.
Valandos: 9-12 A.M.
1-5; 7-8 P.M.

DR. S. NAIKELIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisai ir gyvenimo vieta:
3252 South Halsted Street
Ant viršaus Univer. State Bank
Valandos: nuo 10-12 rytu: nuo 4 po pietų: nuo 7-9 vak.
Nedėliomis nuo 10-2
Telefonas Yards 2544

DR. CHARLES SEGAL

Perkėlė savo ofisą po numeriu
4729 SO. ASHLAND AVENUE
SPECIJALISTAS
Džiuvų, Moterų ir Vyrų Ligų
Val.: rytu nuo 10-12; nuo 2-5 po pietų: nuo 7-8:30 vakare.
Nedėliomis: 10 iki 1.
Telefonas Drexel 2880

DR. M. STAPULIONIS

NAPRAPATH
GYDAU BE GYDYTOJŲ IR BE OPERACIJŲ
Ofisų Valandos:
3347 Emerald Avenue
9 iki 11 rytu ir 9 iki 10 vakare
Telefonas: Boulevard 9297
731 W. 18-th Gatvė
Nuo 2 iki 8 vakare.

Dr. M. Stupnicki

3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5033
Valandos: — 8 iki 11 rytu: 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare

DR. A. L. YUSKA

1900 S. Halsted Str.
Tel. Canal 2118
Valandos: 10 ryto iki 8 vakare.
Gyvenimas: — 2811 W. 63rd Str.
Tel. Prospect 3466.

DR. P. Z. ZALATORIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
1821 South Halsted Street
Valandos: 10 iki 12 rytu; 1 iki 4 po pietų; 6 iki 9 vakare

Dr. P. P. ZALLYS

LIETUVIS DENTISTAS
10801 South Michigan Avenue
ROSELAND, ILL.
VALANDOS: 9 ryto iki 9 vakare
TEL: PULLMAN 342 ir 3150

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metų
Ofisai 3149 So. Morgan St.
Kertė 32nd St., Chicago, Ill.
SPECIJALISTAS
Moteriškų, Vyrų ir Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 8 po pietų, nuo 5 iki 8 vak. Nedėliomis nuo 1 iki 2 po pietų
Telefonas Yards 687

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 904
OFISO VAL.:
8 iki 10 v. rytu, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v.
Tel. Naktimis ir nedėlioj po pietų
Oakland 1294

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisai 10900 S. Michigan Ave.
Val. 10-12 rytu; 2-4 po pietų, 6:30-8:30 val. vakara.
Residencija: 10538 Perry Ave.
Tel. Pullman 342 ir Pull. 349

DR. A. A. ROTH,

Ofisai Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų Chroniškų Ligų
VALANDOS: 10-11 rytu 2-3 po pietų, 7-8 vak. Nedėliomis 10-12
Ofisai 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drexel 9892

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS
Ofisai Didmestij:
29 South La Salle Street
Kambaris 324
Telefonas Central 6390
Vakarais, 812 W. 33rd St.
Telefonas: Yards 4681

ANTANAS A. OLIS

(OLSZEWSKI, JR.)
ADVOKATAS
Veda bilas visuose teismuose
Miesto Ofisai:
7 S. Dearborn St., Room 1040
Telefonas: Central 1774
Vakarais: 3251 S. Halsted St.
Telefonas: Boulevard 653.

J. P. WAITCHES

Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 511-127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 6096
Vakarais: 10736 S. Wabash Ave.
Roseland Tel. Pullman 6377

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Ofisai vidmestij:
ASSOCIATION BLDG.
19 South La Salle Street
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel. Hyde Park 3395

Telefonas Canal 5395

JOHN G. MEZLAISKIS

Generalis Kontraktorius, statytojas ir senų namų taisytojas.
2338 S. Oakley Ave., Chicago
Arti 23-čio Place.

S. D. LACHAWICZ

LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvėse kuopliaus. Reikale maldūzi atsisaukti, o mano darbu būsite užgandinti.
2314 W. 23rd Pl. Chicago, Ill.
Telefonas Canal 2199

A. Masalskis

Graborius
Patarnauja laidotuvėse, vestuvėse, krikštynose ir kituose reikaluose kalnos priėmimo.
3307 Auburn Ave. Chicago.

PLATINKITE "DRAUGA"

LIETUVIAI AMERIKOJE**ZMONES. — JU TURTA. — PRAKALBOS.**

Maizeville, Pa. — Miestas vidutinis. Lietuvių apie 150 šeimų. Stovi anglių kasykloje. Darbai eina gerai. Lietuviai čia iš Suvalkijos Vilniaus ir mažuma iš Kauno. Turį savo bažnyčią, gražią ir erdvią svetainę. Labai gražiai ir švariai užlaikoma; bažnyčia net akį veria. Tai nuopelnas uolaus ir darbštaus klebono kun. Al. E. Bakuno.

Lapkričio 17 d. čia įvyko prakalbos ir koncertas. Girardvillės choras vedamas tos parparvarg. gražiai sudainavo keleto dainų, solo ir tautos himnų. Publika nesigailėjo katučių dainininkams.

I šv. Kazimiero Draugiją įsirašė gerb. klebonas kun. Albinas E. Bakunas amžinuojam nariu ir įmokėjo 35 dol. ir 16 metinių narių.

Žmonės čia malonaus budo ir prijaunčią prakiniems siekiams.

Lietingas oras buvo kliutimi skaitlingesniams žmonių atsilankymui. Įsteigta šv. Kazimiero Draugijos kuopa. Jos pirmininku išrinkta klebonas Bakunas. Kas dar norėtų įsirašyti į šv. Kazimiero Draugiją ir gauti iš jos gražių knygų, tai tegul kreipiasi į kl. kun. Bakuną.

Gerbiamam klebonui už prielankumą ir paramą šv. Kaz. Dr. jai, reiškiu aukštos pagarbos ir padėkos žodžius.
Kun. P. Kasčiukas,
šv. Kazimiero Draugijos Generalis Įgaliotinis Am.

PARAPIJOS FERAI PAVYKO. — PADEKA.

Spring Valley, Ill. — Lapkričio 5 — 12 dd. šim, turėjome parapijos ferus. Nors darbai pas mus eina silpnai, vienok gryno pelno padarėme \$1,090.62, ko pradžioje nesitikėjome padaryti.

Kad ferai neblogiausia pasi-



SILVESTRAS ŠIUSIS,
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES
2407 W. Madison, 1850 N. Wells, 6205 S. Halsted Streets
137 Motykos Sov. Valstijose.
Moko Siuvimo, Patternų Kirpimo, Designing būdai ir namams. Vietos duodama dykai. Diplomat. Mokslas lengvas atimokėjimais. Klases dienomis ir vakarais. Reikalaukite knygelės.
Tel. Seeley 1643
SARA PATEK, pirmininkė

DR. I. M. FEINBERG
Gydo specialiai visokias vyrų ir moterų lytiskias ligas.
3401 West Madison St., kampas Western Ave., Chicago.
Valandos: 2-4 po pietų, 7-9 vak.

Skausmus ir gelimus nutildo

PAIN-EXPELLER
Valstaženklis užraš. S. V. Pat. Ofis.

DRAUGAS REIKALE

sekė, ne mažai prie to prisidėjo smarkus pasidarbavimas kai kurių darbininkų. Jų var-dai yra tie: Petras Stulcis, kai-po ferų pirmininkas, iš moterų: Adėlia Katkienė, Ona Kra-sauckienė. Ad. Katkienė ant knygutės yra surinkus \$61.00. Nemažai taip pat darbavosi Gertruda Ankudavičienė ir Uršulė Draugeliene. Iš jauni-mo: Ona Ankudavičiūtė, kuri surinko \$47.00 ant knygutės.

Vardan visos parapijos taria-mie širdingą "ačiū" taip darbininkams kaip ir tiems kurie kokių nors būdu prisidėjo prie ferų laimėjimo ir tuo pačiu prie parapijos sto-vio pagerinimo.

Komitetas.**BALIUS. — KOLONIJOS APŽVALGA.**

Milwaukee, Wis. — Spalio 19 d. Polonia syet. įvyko šv. Gabrieliaus par. balius. Pui-kiai pavyko. Pelno davė apie 170 dol. Už tokį gražų darbą turime padėkoti mūsų komi-tetams ir visiems darbuoto-jams, kurių pasižventusis dar-bas tokius gražius vaisius at-nešė. Galima tikėtis, kad dar panašių pelningų vakarų bus surengta.

Čia lietuvių yra neperdi-džiausias skaičius, vienok gra-žiai sutardami įsitaais bažny-čią, svetainę ir kleboniją.

Turime dvi pašelpines drau-gijas, šv. Kazimiero ir šv. Juo-gio. Dar yra Moterų Są-gos kuopa ir R. K. Dailės ratelis, prie kurio priguli abiejų lyčių žmonės. Yra ir Lietuvių Be-nas, neseniai susiorganizavęs, bet greitai pažangiuoja. Visos organizacijos dirba dėl para-pijos, tautos ir Bažnyčios labo.

V. B.**KONCERTAS.**

Racine, Wis. Vietinis šv. Cecelijos choras gyvuoja jau šešis metus ir linksmina mal-dos namus, garbindamas Die-vą šv. giesmėmis šventadi-niais. Minėtas choras iki šiol mažai buvo pasižymėjęs pa-saulinėmis dainomis. Bet kaip atvyko naujas vargonininkas Jurgis Šokelis chorui pridavė naujos energijos ir pasaulinio giedojimo, ir spalio 30 d. su-rengė koncertą su įvairiais pa-marginimais.

Koncertas buvo gyvas ir vaiz-dingas, nes publika gerėjosi įvairiomis tautiškomis daine-lėmis tiek, kad kai-kurias tu-rėjo atkartoti.

Pertraukose buvo duetai, "Kraštuzėl" ir "Mielaširdis-tė", kurios gražiai atliko M. Ragauskienė ir B. Mockaičiū-ke. Buvo solo "Graži čia giru-žė" ir "Ak, myliu Tėvyne."

PAJESKAN SEIMININKES (gras-nadinės) prie namų prižiūrėjimo. Yra 2 valkeliai: vienas 4 metu, ki-tas 8 mėnesių. Netoli nuo Chieu-gos. Norint platenių žalių atsisau-kite šiuo adresu:
Jonas Witkevičius,
1022 — 151 St., cor Norcotte Ave., East Chicago, Ind.

ANT PARDAVIMO salūnas ant Town of Lake savininkas išvažiuoja Lietuvon pas gimines, būsias yra ge-rų tvarkoj su planais ir kitais prie-taisais. Atsisaukite:
R. Baltodis,
4600 So. Wood Str., Chicago, Ill.

Keletą gražių deklamacijų pa-deklamavo A. Žilinskaitė. Mo-nologą "Senbernis" atliko L. Tanjenis.

Žodžių sakant vakaras nusi-sekė labai gražiai nors ir ne-skaitlingas choras, bet matyt jų pastangos dedamos nema-žos, tik labai gaila, kad pu-blikos neperdaugiausiai atsi-lankė.

Programai užsibaigus gerb. vargonininkas pasakė trumpą prakalbėlę, nurodydamas gie-ravimo svarbumą, iš jo nauda, ir kvietė jaunimą skaitlin-giaus rašytis prie choro.

Ant galo sugiedota Lietu-vo himnas. Po koncertui pra-sidėjo šokiai iki vėlbam lai-lui.

J. S. K.**PRASIDĖS MISIJOS.**

Gary, Ind. — Gerb. klebonas kun. J. Martišiūnas paskelbė, kad gruodžio 4 d. šv. Kazimie-ro parapijoje prasidės aštuonių dienų misijos. Tai reta proga, kuria visi Gary lietuviai tu-rėtų pasinaudoti.

Parap.

Vokiečių markių kaina stai-ga pašoko. Tą lengva išaiškin-ti. Anglijos kabinetas tariasi paskelbti Vokietijos skoloms moratoriumą nors porai metų. Taigi, Vokietijai tokiu laiko-tarpiu nereikėtų mokėti nei ka-ro kontribucijos. Ką apie tai pasakys Prancijos militaristai.



Vincas Paukštis gavo laišką nuo tėvų, kurie praneša naujieną iš Zeligowskio užim-to mūsų krašto Lietuvos. Vy-rai nuo 21 iki 22 m. amžiaus yra imami Zeligowskio kariuo-menėn. Iš Čyžanų kaimo, Ry-mėnės valsčiaus (buvusio Eže-rėnų apskr.) paėmė šiuos vy-rus: Bolesl. Paukštį, Alf. Ja-kimaušką, Juoz. Kudabą ir Nik Šoblinską.

KURSAS MARKIŲ (AUKSINŲ) ŠIANDIEN

Prigulintis permainai
1,000 Markių \$7.00
5,000 Markių \$35.00
10,000 Markių \$69.00

Prie virš nurodytų sumų da-dė-kite 40c. ant persiuntimo kaštų.

Ant didesnių sumų duodame spe-cialias žemas kainas. Pinigai yra pakeičiami Lietuvos ir trumpiausią laiką. Parduo-dame laivakortes ir iš Lietuvos. Atsisaukite ypatingai arba laišku.

RUSSIAN-AMERICAN BUREAU

160 N. Wells Street,
CHICAGO, ILL.

Valandos Biuro: Kasdiena iki 7-tai val. vakaro. Nedėliomis iki 1-mai val. po piet.

EUROPEAN AMERICAN BUREAU

FABIONAS ir MICKIEVICZ, Ved.
Geriausia siuntimas pinigų, laivakortes, pasportai ir t.t.

NOTARIJUSAS
Real Estate, Paskolos, Įsirašiniai ir t.t.

809 W. 35th St., arti S. Halsted St.

Tel. Boulevard 611
Valandos: 9 iki 6 kasdiena
Vakarais: Utar., Ket. ir Sub. iki 9 vakare
Ned. iki 3 po pietų.



Arčiausia pasiekimui Lietuvos vie-ta. Geras maistas, ir užtikrinti. Di-delė paslaivakortėjimui vieta. Visi pa-namumai, moderniško alivo. Dabar kainos žemesnės

RED STAR LINE

Išplaukia kas savaitę
Pier 68-62 North River, New York
New York o Hamburg
Finland Gruod. 31, Samland Sausio 14
Samland Tik 3-čia klesia Lapkr. 30
Lapland Gruodžio 3
Zeland Gruodžio 24
Kroonland Antwerp Gruodžio 17
Manchuria Gruodžio 20

AMERICAN LINE

Minnekahda Hamburg (Gruod. 18)
Mongolia Sausio 12
Tiktai tiesiai į Piliu
INTERNATIONAL MERCHANTILE
MARINE CO.
116 laivų — 1,250,000 tonų
Chicago: F. C. Brown, West Pass
Agent, 14 North Dearborn St.

JEIGU norite gero plūmberio, tai pasauk

THOMAS HIGGINS
Mes atliekam darbą gerai ir pigiai.
2253 W. 24th St., Chicago.
Phone Canal 610.

DRAUGAI IR DRAUGES!**"MOKSLEIVI"**

LIETUVŲ RYMO KATALIKŲ MOKSLEIVIŲ SUSIVIENIJIMO

Užsakydamas "Moksleivį" paromsi moksleivius.
"Moksleivis" kainai: Amerikoje \$2.00 i užienai \$2.50

J. J. ŠLIKAS,
Branch Office: P. O. Box 462, Valparaiso, Ind.

DRAGIŲ ATYDAR

Dirbtuve Vėlavų, Kukardų, visokių Ženklių, Guzikų, Ant-spaudų ir kitokių Draugystės reikalingų dalykų. Reikalaudami Katalogo ar Sampalų, pažymėkite ir jus dr-tės vardą.
STRUPAS CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.



FARMOS ATPIGO!
Kas panorės teisingu patarimu, apie Michigano Ukes tai tegul ateina pas J. GRUSĄ 3147 S. Halsted St. Aš busiu visą dieną iki 6 vakare. Subutoj 3 Gruodžio Dec. — arba rašykite tiesiai į "Amerikos Ukininko" Redakciją.
M. WALENCIUS
Hart, Michigan

HALSTED ELECTRIC SHOP

3249 So. Halsted Str.
Tel. Boulevard 7366

Ar tavo šviesos geram stovij? Vedame elektra į namus, ir taisome. Turime lam-pu ir kitus elektros dalykus.

TUKSTANČIAI ŽMONIŲ KENČIA NUO KIRMI

NU IR APIE TAI NEZINO.

Tukstančiai vyrų, moterų ir vaikų yra paliesti stu kinėms kirmėnėmis, ir apie tai nei nežino. Tas graužimas viduriuose ir sveikiesiems padaro gyvenimą nesmagų. Jų, gydyjimas nuo ki-tokių ligų buva be pasekmų kol nesuras tokio jų stovio priežas-ties. Tukstančiams dolerių praleidžia visokiems tonikams ir vai-stams, kolie laimingo prietikio ne-suras kokią mažą dalį parasito, ir tada taip kaip ranka atima ligą ir nelaimingi gryšta prie gyve-nimo kaip ir išplėsti iš mirties nagų. Daug vyrų, moterų ir vai-kyk kenčia ir paprastai nepasvei-ksta kolei kirminei nebus prasa-linti iš organizmo. Tad jei nusi-manai kad tokių kirminių tavyje yra kuogveičianis imkis juos prasa-linti. Tikriausiai ženklai jog turi kirminus yra kad Jų daly-s išsina.



Dauguma mote-rų vyrų ir vaikų yra gydomi nuo visai kitokių ligų kuomet ištikrųjų visa priežastis yra jų skilvis. Kuo mgt neturi apeti-to, širdi graužia, jauti skausma vi-duruose, skausma stremuose silpnu-ma akyse mirguliuojama tai ženk-lai kad kas nors yra negerai su jusu skilviu, kad skilviniai kir-miniai tenais ponavoja. Pas vai-kus tuojaus galima patemyti, jie nenori valgyti, miegoti jiems tan-kiai galva skauda, jie neturi noro žaisti su kitais vaikais. Laxtan y-ra sutaisytas kad panaikinti skilvines kirmenes iš jusu syste-mos ir yra daugumos žmonių vartojama su gerais rezultatais. Pilnas budas gydymo Laxtan kainuoja \$10.48, pusė \$6.75. Jei-gu jautiesi nesveiku tai tuojaus pradėk gydytis nes gali išsivysty-ti kunvulsijos ir kokios kitos li-gos? Laxtan yra parduodamas Dro. Lameco Lab., Forbes at Moultrie, Pittsburgh, Penna.

ISPARDAVIMAS

Puse — Prekes

Vyrų ir jaunų vaikų Stulat ir O-verkotai \$20 — \$25 ir \$30. Dabar po \$10. \$12.50 ir \$15. Kiti stulat ir overkotai iki \$45. Mes turime pilna stocka vyrų, jaunų vaikų ir vaikų Stutu, O' Kotų, Mackinaws, Rain-coats ir kelnių kurias parduodame už puse, buvusios kainos. Turime kuferų ir volčių. Gausi už pilnos vertės. At-dara Kasdiena iki 9 vakare. Nedė-liomis iki 6 vakare.

Isteigta 1902

S. GORDON

1415 S. Halsted Street

Paleiskau gero ir teisingo darbinin-ko dirbti ant farmos, tokiu kuris ge-rali suprantą apie arklius, mašinas ir visus ūkės darba, tegul atsisaukia šiuo adresu:
Juozapas Baranaukas
R. F. D. 2 Madison, Nebr.

REIKALINGI VYRAI MOKINTIS

BARZDASKUTYSTES AMATO.

Amatas kuris nepaliečiamas strel-ky. Geras uždarbis per visus metus. Darbai liaukia. Dienines ir vakarines klases. Rašykite ar atsisaukite.
MOLAR BARBER COLLEGE
105 S. Wells St. Chicago.

Ant pardavimo šlauciaus dirbtuve

Lietuvių apgyventoj kolonijoj, pasi-duoda pigiai iš priežasties silpnos sveikatos. Atsisaukite pas savininką
3544 Lowe Avenue
Chicago, Ill.

PAJESKAU savo brolio Matusio Cirtauto paimandio iš Kretingos apa. Garžų par., Glirininkų kaimo. Ame-rikoj apie 14 metų. Pirmau gyve-no Scranton Penn., jau 5 m. kaip moko nuo jo neguamame. Jis patis arba kas aplie j žinoje praneškite šiuo adresu:
Marijona Cirtautaitė,
(po vyrų šmuktenė)
1904 Canalport Ave., Chicago, Ill.

BIZNIERIAI GARSINKITES "DRAUGA"

CHICAGOJE.

6,000 RUBSIUVIŲ STREIKUOJA.

Chicagoje pakėlė streiką daugiau kaip 6,000 rubsiuvių, kuomet kompanijos staiga darbininkams nežinant, įvedė darbą nuo "štukų" visose šiose.

Tas reiškia, kad kompanijos pakelia kovą prieš rubsiuvių organizaciją.

(Butų geras ir naudingas daiktas, kad lietuviai rubsiuviai parašytų dažnai Draugui apie streiką, jo bėgį ir kitus rubsiuvių nuotikius kojoje su kapitalu).

PRASIDĖS GUBERNATORIAUS BYLA.

Ateinantį pirmadienį Waukegane, Ill., prasidės gubernatoriaus Small byla dėl netikuso jo kitais metais valstijai kasieravimo, kaip tvirtina jo priešai. Tai republikono partijos srovį politinė kova.

ŽUVO MOTERIŠKĖ.

Automobiliaus suvažinėta Mrs. Mary Hammemann, 55 m. 6422 Dakin gat. Jinai mirė ligoninėje.

SUŽEISTAS GAISRININKAS.

Gesinant didelį gaisrą ant kampo Wabash ave. ir Lake gat., gaisrininkas Kevin nukrito nuo 3-ojo aukšto. Vargiai pagysias.

NORIMA PADIDINTI Miesto BIUDŽETĄ.

Miesto Chicago kontrolorius Harding nuo įvairių miestų departamentų gavo reikalaujamas 1922 metams išlaidas. Visas krūvon sudėjęs pasirodė, kad 1922 metams miesto biudžetas 15 milijonų dol. didesnis už šiuo metų biudžetą.

Chicagoje pavogta 12 automobilių paroje lapkr. 30 — gruodžio 1 d.

DAR APIE LIETUVŲ PINIGUS.

Paskelbus žinią iš mūsų Finansų Ministerijos apie naujus Lietuvos pinigus, daugelis ima klausinėti, kas bus su dabartiniais auksiniais, ar jie visai pražūs, ar verta sūsti juos Lietuvai ir t. t.

Čia turime paaiškinti, kad Lietuvos laikraščiai nekalba apie auksinų žuvimą; juk ir naujus pinigus išleis auksiniai turės savo vertę laikraščiai tik perspėja gyventojus turintis dolerius, kad jų tuotarpu nemainytų į auksinus, bet palauktų kol bus nauji Lietuvos pinigai, nes už dolerius galima bus gauti daug tu naujų pinigų, delto kad dolerio vertė yra aukštesnė ir pastovi.

Kadangi vokiečiai markę nuolat vis krito žemyn ir nesimato kritimo galo, tai buvo rizika pirkti markių daug, o ypač nusipirkti laikyti jas.

Dabar vokiečių pinigai staugė emė kilti, taigi ir visas tas

klausimas atsimauno.

Jeigu vokiečiai gaus pasiskolinti pinigų iš Amerikos, o ypatingai jeigu jiems bus atidėta bent porai metų karės skolų mokėjimas, tai beabėjo jų markę gali sulyginant aukštai pakilti.

Tuomet abejotina net, ar Lietuvai vertėtų skubintis leisti savo pinigus.

TAI IR LABDARYBĖS RĖMIMAS.

Lapkr. 27 d. Liet. Našlaičių Gelb. Komitetas surengė koncertą ir prakalbas Bohemian — American svet.

Visų pirma kalbėjo man nepažįstamas gydytojas. Aiškino koncerto tikslą. Pirmiausia norėjęs, kad iš to vakaro būtų kokia nauda, bet dabar sveikintą susirinko pusėtinai burių žmonių, užtai gali būti geros pasekmės.

Tolesnei aiškino, kad Lietuva daug nukentėjusi nuo visokių priešių, užtai ten yra daug nelaimių, vargo, ligų, mirimo, skėio, bado ir t. t. Kvietė prie labdarinio darbo bei lyčių ir pakraipų skirtumo. Bet šiaip išvažiavo iš vėžių.

Pradėjo bjauruoti ir niekinti katalikus. Daug kenčių nuo šikšnosparnių ir jau išeis iš kantrybės.

"Klerikalai" esą renka aukštas labdarybei bet pinigus pavartoja politikai. Vietoj pirkti duonos kąsnį, tai apkabiną rožančiais, škaplieriais, knygomis ir nori per savo misionerijas pervaryti ir tuomi visokių tautų vaikus padaryti durnais, kvailais.

Toliau tęsė, kad kas mūsų užmąnyą nerems, tai tas žemišiasiai stovi ir busime priversti prieš tokius pakelti kovą.

Dar pagrasino publikai, kuri didžiūmoj buvo katalikų. Šie žmonės turėjo pergyventi dvasios kančią girdžiant tokią kalbą.

Tas kalbėtojas dar visaip priplauškė, kad stebėsi žmogus ir klausai savęs, ar tik jis nebus laukęs Plungės universitetą.

Gaila žmonių, kurie tapo tokių papliaušų suvedžioti.

Ten buvęs.

NAUJAS MOKYTOJAS.

Beethoveno Konservatorija susilaukė naują mokytoją, p. A. Kvedarą — basą. Mokiniai giria jį. Linkime jam geriausio pasisekimo. Dabar dainavome mokiniams Beethoveno Konservatorijoje yra labai paranku, nes gali pasiskirti mokytoją su lyg savo balso. Mokytojai yra: O. Počenė soprano, E. W. Cook tenoras ir A. Kvedaras basas.

Nik.

IS BRIDGEPORTO.

Gruodžio 11 d. Šv. Jurgio paraf. įvyks keturiasdešimtis val. atilaidai, Gerb. kleb. kun. M. Krušas rupinasi, kad gerai prie jų prisirengus. Choras vedamas p. Saurio laike atilaidų giedos mišparus keturiais balsais.

Nik.



TėVAS ALFONSAS MARIA.

Tėvas Alfonsas Maria pasijonistas duoda Misijas, Šv. Petro ir Povilo parapijoj, West Pullman. Misijos baigsis antrame Adventų sekmadieny vakare.

CICERO, ILL.

Choro koncertas.

Lapkričio 24 d. vakare Šv. Antano par. svet. Šv. Grigaliaus choras vedamas varg. p. B. Lauraičio išpildė puikų koncertą. Visas choras orkestrai pritariant puikiai padainavo dvi dainas "Sužadink jausmus" ir "Tegul atsiver dangaus vartai". Vieni vyrai dainavo "Liudnas balsas" ir "Razbaininkėliai". Puikiai skambėjo. Vienos mergaitės neblogai sudainavo. Duetą dainavo p. nia S. Lauraitienė ir p. lė V. Poškaitė "Come ye Disconsolate". Išėjo negeriausiai. Bet antrą dainą "Krekždėlė" gana gerai atliko.

Solo "Vai varge, varge" ir "Už šilingėli" padainavo p. K. Andrejunas basas. Savo storu, tvirtu balsu žmones nustebino. Jo balsui rodo lyg parmaža svetainė. Patartina ir toliau nepaliauti dainavus ir balsą lavinoti.

Antra solistė, visiems gerai žinoma p. nia S. Lauraitienė savo švelniu, išlavintu balsu džiugino žmones. Butų gerai kad toliau nemuleistų rankų tame darbe.

Solo ant smuikos išpildė p. K. Bičiūnas. Nors buvo sunkus, klasiškas veikalas, bet puikiai atliko.

Garbė ciceriečiams.

Svety.

IS ROSELANDO.

Draugo num. 278 korespondencijoj iš Roselando padaryta klaida. Vietoj Šv. Vincento a Paulo turėjo būti Šv. Petro draugystė išrinko vieną atstovą į Labdaringos Sąjungos seimą ir iš išdo paaukavo \$10.

Šv. Vincento a Paulo dr-stė savo susirinkimą laikys tik gruodžio 4 d.

Labdarys.

L. L. P. CHI, IR APIEL. AP. SKR. STOČIŲ DOMEI.

L. L. Paskolos vajui įsisiūbavus nemažai bonų tapo paroduota. Bet yra žinių, kad kai-

kurios stotys dar nepasiuntė pinigų L. Misijai už parduotus bonus ir lauke iki užbaigsis kvotą. Taigi varduomamies Paskolos Apskr. nutarimu prašau visų Pask. stočių išdinti pinigų tuojaus pasiųsti L. Misijai. Jos antraštas: Representative of Lithuania, 370 Seventh Ave., New York City.

Paskubinkime L. L. Paskolos darbo užbaigimą išpildydami savo kvotas.

J. A. Mickeliūnas, L. L. P. Chi. Ap. Apskr. pirm.

PRANEŠIMAI.

S. A. L. EX-KAREIVIŲ centro susirinkimas įvyks penktadienį gruodžio 2 d. 8 val. vak. Ex-kareivių knygyne, po num. 4603 S. Marshall Ave. Visi kuopų atstovai ir komisijų nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių dalykų, kurie turi būti užbaigti šiame susirinkime.

Centro Valdyba.

L. VYČIŲ praeito seimo rengimo komisijos susirinkimas įvyks šeštadienio vakarą, gruodžio 3 d., Dievo Apveizdos par. svet.

Valdyba.

Lietuviški krutomai paveikslai. Genavaitės gyvenimas.

Nauji krutomai paveikslai iš Lietuvos, Rygos ir Sovietų Rusijos, Gudrus kvailys, 2-jų aktų komedija, Lietuvių paroda National darže.

Bus rodomi sekančiose kolonijose: Gruodžio 5—6, Visų Šventų par. svet., Roseland, Ill. Gruodžio 7—8, West Side.

Aušros Vartų paraf. svet. Gruodžio 10—11, Nekulto Prasad. par. svet., Brighton Park.

"Raistas", Želigowskio vargai ir "baltosios vištos" sprando nusukimas Vilniuje. Lietuvos kariuomenė. Bus rodoma gruodžio 3—4 Šv. Jurgio par. svet. Bridgeport. Gruodžio 12.

Pradžai 7 val. vak. Rodys Lietuvių Teatro Bondrovės vedėjai.

C. G. Lukšis, J. B. Kudirka.

SVARBUS PRANEŠIMAS

ATIDARIMAS MŪSŲ NAUJO

KALEDINIO TAUPIMO KLIUBO

CHRISTMAS SAVINGS CLUB

LENGVAS IR PARAMUS BUDAS PINIGŲ PADAUGINIMUI.

TAMISTA ESATE ŠIRDINGAI KVIEČIAMAS TUOJE ISTOTI.

GALITE PRADĖTI SU 1c., 2c., 5c., 10c., 25c., 50c., \$1.00, \$2.00, \$5.00, \$10.00; \$20.00 IR DAUGIAU.

MŪSŲ KALEDINIO KLIUBO PLANAS YRA PAGELBĖTI KIEKVIENAM LENGVIAUSIU BUDU SUTAUPYTI PINIGUS BILE KOKIAM TIKSLUI: KALEDOMS, VAKACIJOMS, APMOKEJIMUI TAKSU, ĮNSURINIMUI, MORTGECIAMS IR KITIEMS REIKALAMS.

Mūsų planas yra visiem tinkamas ir prieinamas, kaip tai: vaikams, suaugusiems, biznieriems, profesionalams ir kitiems.

Pinigai bus išmokėti atgal Tamistai dviem savaitėm prieš ateinančias Kalėdas, nežiūrint ar busi pilnai išmokėjis ar ne.

Padarydami pirmą depozitą gausite mūsų Kalėdinio Kliubo taupymo knygelę parodančią kiek įdėjote pinigų.

IDEJIMAI KAS SAVAITE ARBA IŠKALNO

ČION PADUODAME MŪSŲ PLANĄ.

PASIRINKIT KURIS GERIAUSIAI PATINKA:

PADIDINIMO KLIUBAS.

1c. KLIUBAS: Depozituojate 1c. pirmą savaitę, 2c. antra savaitę ir t. t. Į 50 savaičių turėsite \$12.75

2c. KLIUBAS: Depozituojate 2c. pirmą savaitę, 4c. antra savaitę ir t. t. Į 50 savaičių turėsite \$25.50

5c. KLIUBAS: Depozituojate 5c. pirmą savaitę, 10c. antra savaitę ir t. t. Į 50 savaičių turėsite \$63.75

10c. KLIUBAS: Depozituojate 10c. pirmą savaitę, 20c. antra savaitę ir t. t. Į 50 savaičių turėsite \$127.50

SUMAŽINIMO PLANAS.

Jūs depozituojate pirmą savaitę DIDŽIAUSIA SUMA, antra savaitę mažesnę ir taip kas savaitę sumažinant. Tas planas daugeliui yra labai populiaris.

LIGIOS SUMOS KLIUBAS.

25c. KLIUBAS: Depozituojate 25c. kas savaitę Į 50 savaičių turėsite \$12.50

50c. KLIUBAS: Depozituojate 50c. kas savaitę Į 50 savaičių turėsite \$25.00

\$1.00 KLIUBAS: Depozituojate \$1.00 kas savaitę Į 50 savaičių turėsite \$50.00

\$2.00 KLIUBAS: Depozituojate \$2.00 kas savaitę Į 50 savaičių turėsite \$100.00

\$5.00 KLIUBAS: Depozituojate \$5.00 kas savaitę Į 50 savaičių turėsite \$250.00

\$10.00 KLIUBAS: Depozituojate \$10.00 kas savaitę Į 50 savaičių turėsite \$500.00

\$20.00 KLIUBAS: Depozituojate \$20.00 kas savaitę Į 50 savaičių turėsite \$1,000.00

\$50.00 KLIUBAS: Depozituojate \$50.00 kas savaitę Į 50 savaičių turėsite \$2,500.00

GAUSITE 3 NUOSIMTĮ

ISTOKITE MŪSŲ KALEDŲ KLIUBAN ŠIADIE UNIVERSAL STATE BANK

3252 S. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Jau Galima Gauti 1922 metų "DRAUGO" SIENINĮ KALENDORIŲ.

Kaina 25c.

Siometinis "Draugo" kalendorius skiriasi nuo kitų metų tuo, kad kiekvieno mėnesio lapą puoša paveikslėliai iš Lietuvos.

Daugiausia paveikslų iš lietuvių kareivių gyvenimo. Skaitytojams ir naujai užsirašantiems "Draugą", mažiausią trims mėnesiams, kalendorius duodamas dovanų.

Adresuokite

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.

2334 South Oakley Avenue

Chicago, Illinois.

L. VYČIŲ CHICAGOS Apskr.

krečio svarbus priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 4 d. 3 val. po pietų, Šv. Petro ir Povilo par. svet. Visos kuopos prisiųskite knodaučiausia atstovų.

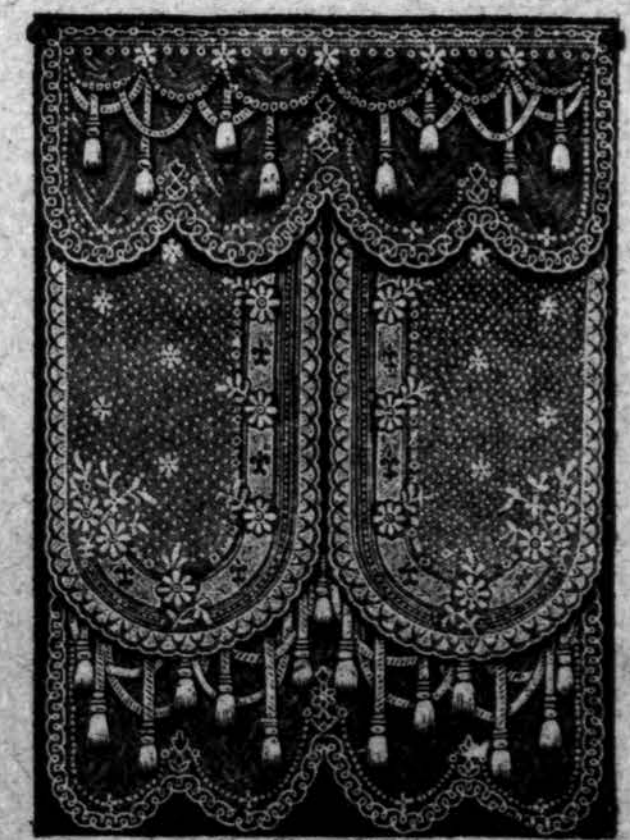
Valdyba.

KRUPAS

Glesco suteikia palengvinimą nuo krupo į 15 minučių be vėmimo! Nelaik kol smaugimas užsis vidury nakties, bet turėk visuomet Glesco po ranka. Per 35 metus, milijonai motu yra jį vartoję. Visi vaistai, naktiniai jį parduvinėja po 50c. už butelį — bet kaip-gi gali mieruoti vertę tokio dailto kuris gali išgelbėti tavo gyvybę?

Dr. Drake's GLESSCO For Coughs, Colds and Croup

SIULOMAS DIDŽIAUSIAS BARGENAS



Moteris ir merginos: dabar geriausias proga jums nusipirkti vėliausios mados ferankas su pulklausom išsiu- rankom kvietkom kuriuos atkreips visų atyda.

Mūsų ferankas yra padirbtos iš geriausio materijolo, darbas atsakantis geresniu feranku kad ir daugiau užmokėsi už kitokio stiliaus ne gausi kaip šios kurias mes šonais joms siūlome po \$2.25 ant vieno lauko. Jeigu gausi jas už \$8.00 Atsiminkite kad čia yra speciale kaina tikslai ant šio mėnesio. Taigi pasinaudokite proga DABAR! Nekuomet nepasigalėsi!

Iškalno nerelkia mokėti. Pristyk tikslai 35c. krašos ženklėliais, kuris bus kaip pirmtinė mokestis. Likusius užmokėsi kaip apalkyni ferankas. Mes garantuojame pilną užganėdima arba pinigų atgalio.

Nepraileiskite šios didelės progos! Raskykite šiandien!

UNION SALES COMPANY Dept. 66

673 W. Madison Street

Chicago, Ill.